

1. Úvod

Český telekomunikační úřad byl zřízen zákonem č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, jako samostatný správní úřad v působnosti vlády České republiky pro výkon státní správy včetně regulace ve věcech telekomunikací, ke dni 1. července 2000.

Činnost Českého telekomunikačního úřadu (v dalším textu je také používáno označení Úřad nebo ČTÚ) je spojena zejména s aplikací zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o telekomunikacích“), na jehož základě Úřad v souladu s postavením regulačního orgánu provádí regulaci v odvětví telekomunikací.

Usnesením vlády České republiky č. 655 ze dne 26. června 2000 schválila vláda v souladu s § 3 odst. 2 zákona o telekomunikacích Statut Českého telekomunikačního úřadu.

Uvedený statut v návaznosti na zákon o telekomunikacích a jiné právní předpisy upravuje postavení Českého telekomunikačního úřadu, jeho hlavní úkoly, organizaci, pravomoc jeho předsedy rozhodovat o opravných prostředcích proti rozhodnutím Úřadu a vztah k ostatním orgánům státní správy, územní samosprávy a k veřejnosti.

Jedním z úkolů uložených Úřadu uvedeným Statutem je předkládat vládě výroční zprávu o činnosti Úřadu za uplynulý kalendářní rok.

2. Mezinárodní aktivity ČTÚ v roce 2003

V oblasti mezinárodních aktivit zajišťoval Český telekomunikační úřad v roce 2003 činnosti vyplývající z kompetencí, jež mu byly svěřeny zákonem č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. V průběhu roku zabezpečoval dvoustranné a vícestranné mezinárodní styky se zahraničními telekomunikačními správami - zejména s telekomunikačními regulačními orgány, s mezinárodními organizacemi a jinými institucemi, působícími v oboru telekomunikací.

1. Mezinárodní telekomunikační unie (ITU)

K nejvýznamnějším akcím Mezinárodní telekomunikační unie (ITU) v roce 2003 patřily: Světová radiokomunikační konference (WRC-03), Radiokomunikační shromáždění (RA-03), Světový summit o Informační společnosti (WSIS) a Světové sympozium regulátorů (GSR). V rámci spolupráce s ITU se proto činnost ČTÚ soustředila na vypracování stanovisek k zasedání řídicích, poradních a pracovních orgánů, jejichž program byl zaměřen na přípravu podkladů k těmto akcím. Zástupci ČTÚ se rovněž zúčastnili příprav na nadcházející Regionální radiokomunikační konferenci (RRC-04/05), která se uskuteční v letech 2004 – 2005 a Světového shromáždění pro standardizaci v telekomunikacích (WTSA) v roce 2004.

Výsledky ze zasedání řídicích, poradních a pracovních orgánů byly využity pro přípravu stanovisek k zasedáním WRC-03, RA-03 a přípravy na RRC 04/05 a při odborných činnostech ČTÚ, zejména v oblasti správy kmitočtového spektra, číslovacích a dalších síťových plánů.

Světová radiokomunikační konference ITU

Světová radiokomunikační konference (WRC-03) se uskutečnila v Ženevě od 9. 6. – 4. 7. 2003 za účasti 496 delegátů ze 123 členských zemí Mezinárodní telekomunikační unie. V souladu s příslušnými ustanoveními Úmluvy a Ústavy ITU projednala a přijala změny Radiokomunikačního řádu, který je základním regulačním nástrojem pro využití kmitočtového spektra s globální nebo regionální působností. Její jednání se soustředilo zejména na projednání otázek souvisejících se sdílením kmitočtových pásem radiokomunikačními službami, s poznámkami k Radiokomunikačnímu řádu, s možnostmi celosvětových nebo regionálních přidělení radiokomunikačním službám a technickými, provozními, resp. správními opatřeními k provozu rádiových stanic. Byly posouzeny výsledky prací studijních skupin Sektoru radiokomunikací a projednán postup přípravy k dalším radiokomunikačním konferencím.

Z hlediska České republiky a dalších evropských zemí – členů EU nebo CEPT je možno výsledky konference hodnotit kladně, protože řada společných stanovisek byla využita jako základ pro formulaci závěrečných dokumentů konference. Výsledky z WRC-03 budou využity při tvorbě koncepčních a strategických materiálů ČTÚ v oblasti využití kmitočtového spektra a při výkonu správy spektra ČR. Analýzy výsledků WRC-03 budou podkladem pro návrh změn Národní kmitočtové tabulky.

Světové radiokomunikační konferenci předcházelo zasedání Radiokomunikačního shromáždění (RA-03), které projednalo otázky související s činností studijních skupin Sektoru radiokomunikací (ITU-R) a Poradní komise ITU-R (RAG). Soustředilo se zejména na jejich pracovní metody a stanovilo priority, naléhavost a schválilo studijní otázky. Zabývalo se rovněž otázkami předloženými Konferencí vládních zmocněnců, Radou ITU, nebo Sborem pro

Radiokomunikační řád a přijalo zprávu, která byla předložena Světové radiokomunikační konferenci.

Světový summit o Informační společnosti (WSIS)

Na základě rezoluce 56/183 Valného shromáždění OSN a pod záštitou generálního tajemníka OSN se v Ženevě ve dnech 10. – 12. 12. 2003 konala 1. část Světového summitu o Informační společnosti (WSIS). Zasedání WSIS se zúčastnili nejvyšší představitelé států, vlád, mezinárodních organizací, soukromého sektoru a dalších institucí. Probíhalo formou plenárních zasedání, kulatých stolů a panelových diskusí. Hlavními přijatými dokumenty jsou *Deklarace principů a Akční plán*. Deklarace principů, navazuje na zásady Charty OSN, Univerzální deklarace lidských práv a Deklarace tisíciletí a vyhláší závazek rozvíjet model společnosti založený na univerzálním přístupu k informacím a k jejich využití pro vytváření, shromažďování a šíření znalostí prostřednictvím zejména komunikačních a informačních technologií. Akční plán bude sloužit k naplnění vize a cílů Deklarace a konkretizuje akce, včetně úrovně na které mají být realizovány, termíny, spolupráci a financování.

Vrcholní představitelé zúčastněných států se zavázali začlenit rozvoj digitálních technologií mezi priority svých národních programů a do tohoto procesu se zařadil vedle veřejného procesu i soukromý sektor a občanské společnosti. Zásadní řešení některých otázek, jako např. správy Internetu a financování budou hledána i v další etapě summitu, která vyvrcholí jejím druhým zasedáním v roce 2005 v Tunisu.

Světové sympozium regulátorů

Světové sympozium regulátorů (GSR) se konalo v Ženevě ve dnech 8. - 9. 12. 2003. Cílem GSR bylo umožnit regulátorům všech regionů světa výměnu názorů a zkušeností z jejich činnosti. Na základě doporučení Světové konference pro rozvoj telekomunikací (WTDC, Istanbul 2002) byla tématem letošního sympozia „Podpora univerzálního přístupu k informačním a komunikačním technologiím“. Formou panelových diskusí a kulatých stolů byly diskutovány aktuální otázky k uvedenému tématu sympozia. Na závěr byl přijat dokument shrnující nejlepší zkušenosti a postupy z této oblasti jejich činnosti.

Rada ITU

Kromě otázek souvisejících s činností ITU v minulém a následujícím období se hlavní pozornost Rady se v roce 2003 zaměřila na realizaci rozhodnutí Konference vládních zmocněnců ITU v roce 2002 (KVZ-02) a na přípravu nadcházejících konferencí a zasedání - Radiokomunikačního shromáždění 2003, Světové radiokomunikační konference 2003, Světového summitu o Informační společnosti 2003 a Regionální radiokomunikační konference, která se uskuteční v letech 2004 - 2005. Významným bodem bylo projednání návrhu rozpočtu ITU na období 2004 - 2005.

Výsledky zasedání Rady budou využity v rámci účasti ČTÚ na činnosti ITU při přípravě stanovisek k uvedeným zasedáním a konferencím.

Poradní komise Sektoru radiokomunikací ITU

Poradní komise pro radiokomunikace se vyjadřuje ke všem otázkám Sektoru radiokomunikací (ITU-R) a rozhoduje o řadě otázek souvisejících s činností tohoto sektoru mezi zasedáními Radiokomunikačního shromáždění. Hlavní pozornost zasedání komise byla v roce 2003 zaměřena na zajištění úkolů uložených sektoru radiokomunikací. Konferencí vládních

zmocněnců v roce 2002, zejména na přípravu nadcházejících radiokomunikačních konferencí (RA-03, WRC-03 a RRC-04/05), revizi postupu jejich přípravy i vlastního průběhu. Práce komise se soustředila rovněž na návrh rozpočtu, plán činnosti ITU-R, postupu schvalování výstupů studijních skupin ITU-R a na spolupráci se sektory pro rozvoj telekomunikací a pro standardizaci telekomunikací.

Výsledky zasedání byly využity při přípravě české delegace na zasedání Světové radiokomunikační konference 2003 a Radiokomunikačního shromáždění 2003 a při přípravě stanovisek na zasedání řídicích orgánů ITU.

Poradní komise Sektoru ITU pro standardizaci v telekomunikacích

Poradní komise pro standardizaci v telekomunikacích (TSAG) se vyjadřuje ke všem otázkám Sektoru pro standardizaci telekomunikací (ITU-T) a rozhoduje o některých otázkách činnosti tohoto sektoru mezi zasedáními Světového shromáždění pro standardizaci v telekomunikacích (WTSA). Hlavní pozornost zasedání TSAG v roce 2003 byla zaměřena na otázky související s realizací rozhodnutí Konference vládních zmocněnců ITU v roce 2002, s přípravou zasedání Rady ITU a Světového shromáždění pro standardizaci telekomunikací v roce 2004 a s přípravou na Světový summit o Informační společnosti. Komise se zabývala rovněž strukturou a metodami práce sektoru standardizace telekomunikací, propagací výstupů ITU-T, zavedením nových dokumentů ITU – technických specifikací.

Přípravný výbor WSIS

Hlavním úkolem zasedání Přípravného výboru (PrepCom) Světového summitu o Informační společnosti (WSIS) bylo vypracování návrhu Deklarace principů Informační společnosti a návrhu Akčního plánu. Základními podklady pro vypracování dokumentů byly výsledky regionálních přípravných konferencí (Celoevropská regionální konference WSIS se konala v roce 2002 v Bukurešti) a závěry diskusí kulatých stolů k tématům souvisejícím s budováním Informační společnosti.

Studijní a pracovní skupiny ITU

Zaměstnanci ČTÚ se aktivně podíleli na práci studijních a pracovních skupin ITU-R. V roce 2003 se zúčastnili zasedání Studijních skupin SG 1 (Spectrum management), SG 6 (Broadcasting service), SG 8 (Mobile, radiodetermination, amateur and related satellite services), SG 9 (Fixed services) a dalších pracovních skupin ustavených k přípravě podkladů pro jednání řídicích orgánů ITU.

Spolupráce se Sektorem ITU pro rozvoj telekomunikací

V průběhu roku 2003 pořádal Sektor ITU pro rozvoj telekomunikací (ITU-D) pro účastníky členských zemí ITU řadu seminářů. Zástupci odborných útvarů ČTÚ se zúčastnili regionálních seminářů na téma „Rozvoj telekomunikačních sítí“ (Sofie), „Spolupráce při rozvoji ICT“ (Bukurešť), „IMT-2000“ (Lublaň). V září se zástupce ČTÚ zúčastnil symposia na téma „Internetový Protokol“, pořádaném v Moskvě.

ITU-D za organizační spolupráce ČTÚ uskutečnil počátkem září v Praze „Seminář o ekonomických analýzách a analýzách trhu“. Seminář byl určen pro zástupce telekomunikačních správ zemí střední a východní Evropy a baltických států. Téma semináře bylo zařazeno do plánu činnosti ITU-D na rok 2003 na základě požadavku ČTÚ.

Pro údržbu databáze ITU předává ČTÚ pravidelně každoročně aktuální data o telekomunikačním trhu v ČR, rozsahu a kvalitě služeb. Data jsou využívána jako podklad pro zpracování studií o vývoji telekomunikací a statistických přehledů, využívaných jako cenný zdroj informací mezinárodními institucemi, např. Světovou bankou.

2. Evropská konference poštovních a telekomunikačních správ (CEPT)

ČTÚ se v rámci svěřených kompetencí účastní v činnostech CEPT jak v rámci vrcholného orgánu (Shromáždění CEPT), tak v jejích komisích a pracovních skupinách zaměřených na koordinaci a harmonizaci elektronických komunikací v evropských zemích.

Hlavní náplň činností byla v roce 2003 soustředěna ve Výboru pro elektronické komunikace (ECC) a jeho pracovních skupin, především WG FM (Frequency Management), WG SE (Spectrum Engineering) a WG RR (Radio Regulatory). Zástupci ČTÚ se podíleli na práci uvedených orgánů, na přípravě jimi zpracovávaných harmonizačních dokumentů CEPT (Decisions, Recommendations, Reports) a zavádění regulačních opatření. Do těchto prací se promítají výsledky prováděných studií nových technologií a způsobů sdílení kmitočtového spektra radiokomunikačními službami a jejich aplikacemi.

Přijatá harmonizační opatření CEPT jsou následně promítána do opatření ČTÚ např. do Plánu využití kmitočtového spektra. Počtem přijatých opatření, tj. zavedených Rozhodnutí CEPT i zpřístupněním informací v kmitočtovém informačním systému EFIS, se ČR řadí k předním zemím v Evropě. Uvedené informace jsou dostupné na internetových stránkách Evropského radiokomunikačního úřadu (ERO) – www.ero.dk.

V souladu s harmonizačními záměry přijímá ČTÚ i opatření v oblasti technické a ekonomické regulace, např. číslovacích plánů telekomunikačních sítí a metodik stanovování tarifů.

Dále se zástupci ČTÚ účastnili prací ve Skupině pro přípravu konference (CPG), která zajišťovala koordinovanou přípravu telekomunikačních správ evropských zemí na Světovou radiokomunikační konferenci (WRC-03). Na jednáních CPG se podíleli na vypracování společných evropských návrhů (ECP) k jednotlivým bodům programu WRC-03 a během vlastního jednání konference na jejich prosazování, a to s respektováním zájmů tuzemských uživatelů kmitočtového spektra.

Výsledky činnosti CEPT ovlivňují nejen sektor elektronických komunikací, ale i další sektory, které kmitočtové spektrum nebo produkty elektronických komunikací využívají.

3. Evropská unie

V souvislosti s podepsáním Smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii, došlo v průběhu roku 2003 k hlubšímu začlenění ČTÚ do struktur Evropské unie. V oblasti regulace se zástupci ČTÚ zúčastňovali zasedání Skupiny Evropských regulátorů (ERG) a Skupiny nezávislých regulátorů (IRG), pravidelných jednání Komunikačního výboru při Evropské komisi (COCOM), Výboru pro rádiové spektrum (RSC), Skupiny pro politiku rádiového spektra (RSPG) a podíleli se na realizaci závěrů přijatých na těchto jednáních.

Zástupce ČTÚ se zúčastnil rovněž zasedání Výboru pro posuzování shody a kontrolu trhu telekomunikačních zařízení (TCAM), který je poradním orgánem EC pro účely implementace směrnice č. 1999/5/EC o rádiových a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody.

Na základě nového institucionálního zabezpečení členství ČR v EU byl nově ustanoven Výbor pro EU, v rámci kterého pracuje Resortní koordinační skupina pro telekomunikace a Informační společnost (RKS). Tato skupina zpracovává za Českou republiku rámcové pozice nebo instrukce k aktuálně projednávané problematice pro jednání v rámci Pracovní skupiny Rady EU pro telekomunikace a Informační společnost. ČTÚ se zapojil do činnosti RKS a současně se stal spolugestorem v Pracovních skupinách Rady EU.

K prohloubení styků s regulátory evropských zemí přispěla zejména účast ČTÚ na zasedáních skupin evropských regulátorů:

Skupina evropských regulátorů pro elektronické sítě a služby – ERG (European Regulators Group) je poradní orgán Evropské komise (EK) v oblasti elektronických komunikací. Tvoří spojovací článek mezi národními regulačními orgány členských států EU a EK. ERG přispívá spoluprací s EK k rozvoji vnitřního trhu EU a ke konsistentní aplikaci evropské legislativy v členských zemích. Členy ERG jsou představitelé národních regulačních orgánů členských států EU a zástupci Evropské komise. ČTÚ a regulační orgány dalších přistupujících zemí mají dosud statut pozorovatelů a teprve od 1. 5. 2004, po vstupu do EU, se stanou řádnými členy ERG.

Skupina nezávislých regulátorů – IRG (Independent Regulators Group) není součástí struktur EU a sdružuje národní regulační orgány členských, přistupujících a kandidátských zemí EU. Hlavní činností IRG je sdílet zkušenosti a stanoviska k otázkám společného zájmu při rozvoji evropského telekomunikačního trhu. Přínosem členství v IRG je proto především získání zkušeností a informací o stavu, metodách a problémech implementace nového telekomunikačního *acquis communautaire* v členských a přistupujících státech EU, které mohou být využity při regulaci českého telekomunikačního trhu a při návrhu budoucích legislativních opatření.

ERG a IRG stanovují společný pracovní program, v němž hlavní prioritou je implementace nového regulačního rámce, zejména oblast definice relevantních trhů, analýza trhů a koncept významné síly na trhu, nápravná opatření, problematika nadnárodních trhů, a řada dalších otázek.

Český telekomunikační úřad aktivně spolupracoval s Úřadem vlády ČR a Ministerstvem zahraničních věcí ČR na zabezpečení podkladů pro vyhodnocení plnění a aktualizaci Souhrnu zbývajících legislativních i nelegislativních úkolů pro vstup ČR do EU (zákon o elektronických komunikacích, číslovací plány, automatizovaný systém pro monitorování kmitočtového spektra).

V roce 2003 pokračovaly práce na projektu Monitorování telekomunikačního sektoru kandidátských zemí EU, který je součástí přípravy EU na rozšíření o kandidátské země. ČTÚ poskytoval převážnou část informací a spolupracoval se zpracovatelem na projektu. Cílem projektu bylo sledování stavu telekomunikačního sektoru kandidátských států v období let 2002 – 2003, kdy za každé půlroční hodnocené období byla zpracována souhrnná zpráva, která dokumentovala individuální pokrok každé z kandidátských zemí vůči integraci s trhem EU.

Phare

Na jaře 2003 byly ČTÚ a Delegaci Evropské komise předloženy závěrečné zprávy projektů CZ 00-04-03-02, CZ 00-04-03-03 a CZ 00-04-03-04, zahájených v roce 2002 v návaznosti na ukončený Twinningový projekt Phare „Posílení regulace / prosazování *acquis* v telekomunikacích“. Cílem projektů bylo řešit analýzu správy čísel v ČTÚ za podmínky přenositelnosti čísel a navrhnout softwarovou a hardwarovou podporu.

V souvislosti se vzrůstajícími nároky na správu kmitočtového spektra a vzhledem ke změnám v právních normách ČR s připravovaným vstupem ČR do EU, začal ČTÚ budovat automatizovaný systém monitorování kmitočtového spektra. K realizaci první fáze systému využilo ČTÚ nabízené finanční pomoci z Phare a předložilo návrh projektu, který byl v rámci Finančního memoranda pro Národní program Phare 2002 ze dne 24. 5. 2002 Evropskou komisí schválen pod číslem a názvem: „Projekt Phare 2002/000-282.04.01 Introduction and Management of a Global Automated System for Frequency Spectrum Monitoring – GASFSM“ (Zavedení a řízení globálního automatizovaného systému pro monitorování kmitočtového spektra – GASFSM). V roce 2003 byla realizována jeho část ESFSM „Rozšíření softwaru pro správu kmitočtového spektra“ a na základě výběrového řízení bylo podepsáno pět kontraktů na technické vybavení pro budovaný automatizovaný systém. Ukončení realizace projektu se předpokládá ke konci roku 2004.

4. NATO

ČTÚ se v roce 2003 aktivně zapojil do činnosti Výboru pro plánování civilních komunikací (CCPC NATO), podvýborů a odborných skupin. V průběhu roku 2003 se v rámci plánovaných činností NATO konala řada jednání a seminářů.

Zástupci ČTÚ se zúčastnili Plenárních zasedání podvýboru NATO pro civilní komunikace, které se uskutečnily v Kyjevě (květen 2003) a v Bruselu (listopad 2003). Mezi významné body programu zasedání patřilo zejména seznámení se závěry Summitu NATO (Praha 2002), úkolům, které z něj vyplynuly pro činnost CCPC a informacím o připravované přestavbě výborů NATO. Zasedání se zabývalo problematikou narušitelnosti komunikačních systémů a kritické infrastruktury zbraněmi hromadného ničení, upřesněním činnosti podvýboru na léta 2003 – 2004 a návrhem plánu činnosti na roky 2005 - 2006. V průběhu zasedání byly projednány zejména otázky civilně - vojenské spolupráce, otázky národního preferenčního schématu a komunikační krizové legislativy. Byla zahájena příprava cvičení CCPC 2004 a příprava semináře pro nové členy NATO, pro který česká delegace zpracovala návrh programu a který se uskutečnil v Budapešti v listopadu 2003.

Získané informace z jednání byly využity jako podklady pro činnost v orgánech krizového řízení ČTÚ a subjektů hospodářské mobilizace v telekomunikacích za krizových situací a v přípravě návrhu Nařízení vlády k realizaci regulačních opatření pro krizové situace a zákona o elektronických komunikacích.

Zasedání pracovní skupiny pro telekomunikace podvýboru pro civilní komunikace (WGT CCPC NATO) se zabývala především plány činností CCPC a CEP (Civil Emergency Planning), finalizací otázek souvisejících s mezinárodním preferenčním schématem, otázkou národních nouzových sítí, statutem, rolí a nominací telekomunikačních a poštovních expertů a programem semináře pro nové členy NATO. Významným bodem programu byla volba místopředsedy pracovní skupiny pro telekomunikace, jímž se stal zástupce české delegace.

Přínosem z jednání pracovní skupiny byly především materiály, které byly využity jako podklady pro dokončení úkolů souvisejících s tvorbou návrhu Nařízení vlády pro regulační opatření v telekomunikacích v období krizových situací a zákona o elektronických komunikacích.

Jarní zasedání společné civilně-armádní politické pracovní skupiny kmitočtového podvýboru NATO (FMSC PWG), jehož se zúčastnil zástupce ČTÚ, se zaměřilo na přípravu společného materiálu NATO na Světovou radiokomunikační konferenci WRC-03, problematiku změny organizace a struktury kmitočtového podvýboru a problematiku dodatku kmitočtové

tabulky NATO NJFA (NATO Joint Frequency Agreement) pro období krizí. Podzimní zasedání se zabývala zejména vyhodnocením závěrů WRC-03 k jednotlivým bodům programu konference z hlediska dopadu těchto závěrů na armádní zájmy NATO, zahájením prací na přípravě společného materiálu NATO pro WRC-07 a problematiku spojenou s plánovaným rozšířením počtu členských zemí NATO. V rámci těchto zasedání byly získány informace o přípravě společného armádního stanoviska NATO k jednotlivým bodům programu WRC-07, resp. o těch bodech programu, které jsou z hlediska NATO považovány za důležité.

Pracovník ČTÚ se zúčastnil semináře na téma „Pokročilé bezpečnostní technologie v komunikačních sítích“, organizovaném pod záštitou NATO, slovinskou asociací SETCCE (Security Technology Competence Centre).

5. Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)

ČTÚ je v rámci spolupráce s OECD zastoupen v pracovní skupině pro politiku v telekomunikacích a informačních službách (WG TISP), jejímž úkolem je především prosazovat výměnu zkušeností mezi členskými zeměmi, sledovat současný vývoj v oblasti telekomunikací a informační politiky, přispívat k rozvoji informační infrastruktury, analyzovat ekonomické a sociální aspekty telekomunikačních trhů zemí OECD. Hlavní pozornost byla věnována pokračující reformě OECD, analýze regulatorní reformy v pořadí již posledních zemí OECD Německa a Francie, a projednání návrhů dokumentů, zabývajících se současnými aktuálními tématy: rozšiřování širokopásmových technologií, SPAM (nevyžádaných elektronických zpráv), otázkou rozvoje mobilních sítí 3. generace, současnými trendy ve stanovování sazeb mezinárodních telefonních hovorů a úvahami a hledáním dalších možností ve strategii rozvoje telekomunikací a informačních technologií pro příští léta.

6. Evropský ústav pro telekomunikační normy (ETSI)

Evropský ústav pro telekomunikační normy, jehož je ČTÚ řádným členem, se zabývá vydáváním norem, normativních dokumentů a technických specifikací v oblasti telekomunikací. Nejvyšším orgánem ETSI je Generální shromáždění, které se schází pravidelně dvakrát ročně. Generální shromáždění rozhoduje o zásadních otázkách činnosti, hospodaření a členství v ETSI. Hlavní pozornost zasedání Generálního shromáždění v roce 2003 byla věnována projednání zprávy o činnosti ETSI za uplynulé období, financování projektů, činnosti pracovních skupin a technických komisí, spoluprací s EU/EFTA a s evropskými organizacemi, zabývajících se tvorbou technických norem CEN (European Committee for Standardization) a CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization). Značná pozornost byla věnována rovněž budoucím aktivitám ETSI, hledání nových možností financování ETSI a projednání změn v Jednacímu řádu ETSI, v souvislosti s novým systémem váhy národního hlasu a změn, týkajících se členství v ETSI a výše členských příspěvků.

7. Dvoustranné a vícestranné mezinárodní styky

Zástupci ČTÚ se zúčastnili rovněž řady dvoustranných a vícestranných mezinárodních jednání, seminářů a setkání se zástupci zahraničních správ, jejichž cílem bylo kromě získání zkušeností v otázkách souvisejících s plněním úkolů odborných útvarů ČTÚ, vstupem do EU, také získání informací o nových technologiích v telekomunikacích a informačních komunikacích ve světě. Mezi nejvýznamnější akce patřily:

- zasedání výboru RAINWAT – Regionální úmluvy o radiotelefonní službě na vnitrozemských vodních cestách,

- koordinační jednání mezi telekomunikačními správami Rakouska, České republiky, Německa, Maďarska, Slovenska a Slovinska ke stanovení preferenčních kmitočtů pro systém železničního spojení GSM-R v příhraničních oblastech,
- odborný mezinárodní seminář, zaměřený na presentaci zkušeností společnosti MIER (Španělsko) se zaváděním a rozšiřováním DVB-T ve Španělsku,
- účast na zasedání řídicího výboru pro využití společného družicového přidělu správ České republiky, Chorvatska, Maďarska a Slovenska,
- účast na jednání ad-hoc komise, ustavené na základě iniciativy významných výrobců telekomunikačních zařízení, jejíž úkolem je příprava dokumentu, který by obsahoval veškeré podstatné požadavky na vybraná telekomunikační koncová zařízení s tím, že v zemích, které tyto dokumenty zavedou do své legislativy, bude možno zařízení bez omezení používat. Tato iniciativa, jejímž vzorem byla směrnice 1999/5/EC o rádiových a telekomunikačních koncových zařízeních, vznikla za podpory OSN,
- účast na zasedání Regionálního fóra Visegrádské skupiny, které se konalo v Budapešti a jehož tématem byla regulace v telekomunikacích,
- návštěva veletrhu informační a telekomunikační techniky CeBIT 2003 v Hannoveru,
- dvoustranné koordinační jednání zástupců správ České republiky a Rakouska, konané ve Vídni, jehož tématem byla vzájemná koordinace kmitočtů pro vysílání DVB-T,
- třístranné koordinační jednání mezi zástupci Německa, Polska a České Republiky, které se uskutečnilo na základě pozvání administrace Německa a bylo zaměřeno na projednání společného přístupu k přeplánování kmitočtů pro R a TV vysílání a připravovanou Regionální radiokomunikační konferenci,
- účast na mezinárodním sympoziu konaném v Metz, jehož tématem byla konvergence radiokomunikačních a telekomunikačních služeb v důsledku nových technologií.

ČTÚ v roce 2003 organizoval nebo se spolupodílel na organizaci několika významných mezinárodních zasedání a jednání, konaných v České republice:

- zasedání dvou pracovních skupin Evropského výboru pro elektronické komunikace (ECC) při Konferenci evropských správ pošt a telekomunikací (CEPT), zaměřených na ekonomickou a technickou stránku propojení, ceny za přístup, řešení sporů a přístup,
- zasedání výboru Regionální úmluvy o radiotelefonní službě na vnitrozemských vodních cestách RAINWAT,
- seminář na téma ekonomické analýzy a analýzy trhu, pořádaný ve spolupráci s ITU pro zástupce telekomunikačních správ zemí střední a východní Evropy a baltických států. Semináře se zúčastnilo 56 posluchačů z 15 států tohoto regionu,
- zasedání pracovní skupiny CEPT RR11 se zabývalo právním rámcem a praktickými aspekty dozoru rádiových a telekomunikačních koncových zařízení v zemích EU, se zaměřením na Holandsko a Švédsko,
- pracovní setkání zaměstnanců ČTÚ a zástupců Telekomunikačního úřadu Slovenska, jehož podstatnou část programu tvořily diskuse k problematice kontroly kmitočtového spektra, činnosti státního dozoru telekomunikací a radiokomunikací a k přípravě zákonů o elektronických komunikacích.

Vnitrostátní aktivity

3.1 Ekonomická regulace

V oblasti **ekonomické regulace** byly v průběhu roku 2003 prováděny zejména následující činnosti.

V rámci řešení sporů o ceny za propojení bylo, na základě podrobných analýz předložených návrhů jednotlivými provozovateli veřejných telekomunikačních sítí, vydáno v průběhu roku 2003 celkem 7 cenových rozhodnutí o cenách za propojení veřejných telekomunikačních sítí ve struktuře podle telekomunikačních služeb, v souladu s § 78 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále byly ke dvěma cenovým rozhodnutím (09/PROP/2002 a 05/PROP/2003) vydány dodatky.

V druhé polovině roku 2003 byla vydána dvě cenová rozhodnutí pro oblast cen univerzální služby. Cenovým rozhodnutím 01/US/2003 stanovil ČTÚ postup při zpracování návrhů maximálních cen za univerzální službu pro rok 2004. Cenovým rozhodnutím 02/US/2003 ČTÚ povolil promítnutí změny sazby daně z přidané hodnoty z 5 % na 22 % do maximálních cen stanovených cenovým rozhodnutím 01/2002.

V prosinci 2003 bylo vydáno cenové rozhodnutí 02/2003, kterým se zrušuje cenové rozhodnutí 02/2002 a dodatek č. 1 k cenovému rozhodnutí 01/2002, a tím byly vyjmuty z regulace ceny vytáčeného přístupu ke službám sítě Internet prostřednictvím veřejné pevné telekomunikační sítě společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s. K tomuto kroku ČTÚ přistoupil zejména z důvodu zvýšení sazby daně z přidané hodnoty z 5 % na 22 %.

Pro účely tvorby regulovaných cen za veřejné telekomunikační služby, cen za propojení a pro účely povinnosti vést oddělenou evidenci nákladů, tržeb a výnosů, včetně vloženého kapitálu, vydal ČTÚ v roce 2003 cenové rozhodnutí č. 01/2003, kterým se stanoví ekonomicky neoprávněné náklady.

V oblasti cen bylo v průběhu roku 2003 vydáno Českým telekomunikačním úřadem 11 cenových rozhodnutí a 2 dodatky.

| Číslo (účinnost) | Název |
|-------------------------------|---|
| 01/PROP/2003 (26. 2. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro službu přenositelnost čísla a maximální ceny za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro službu přenositelnost čísla |
| 02/PROP/2003 (16. 6. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám bezplatného volání a maximální ceny za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám bezplatného volání, a to z veřejných mobilních telekomunikačních sítí |
| 03/PROP/2003 (16. 6. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám bezplatného volání a maximální ceny za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám bezplatného volání, a to z veřejných pevných telekomunikačních sítí |

| | |
|--|--|
| 04/PROP/2003 (23. 9. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných pevných telekomunikačních sítí pro poskytování telekomunikačních služeb zprostředkování přístupu uživatelů ke službám sítě Internet prostřednictvím propojovacího bodu |
| 05/PROP/2003 (1. 10. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám se sdílenými náklady |
| Dodatek č. 1 k 05/PROP/2003 (18. 12. 2003) | Dodatek, kterým se doplňuje cenové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu č. 05/PROP/2003 ze dne 26. září 2003 z důvodu vydání změny č. 2 Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí |
| 06/PROP/2003 (1. 10. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu ke službám se zvláštním tarifem, a to z veřejných mobilních telekomunikačních sítí |
| 07/PROP/2003 (5. 11. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných pevných telekomunikačních sítí pro zprostředkování přístupu se zvláštním tarifem ke službám poskytovaným na síti Internet nebo na jiných datových sítích |
| Dodatek č. 1 k 09/PROP/2003 (1. 8. 2003) | Dodatek, kterým se doplňuje cenové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu č. 09/PROP/2002 ze dne 20. prosince 2002 |
| 01/2003 (4. 2. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví ekonomicky neoprávněné náklady pro účel tvorby regulovaných cen za veřejné telekomunikační služby, cen za propojení a pro účely povinnosti vést oddělenou evidenci nákladů, tržeb a výnosů, včetně vloženého kapitálu, pro tvorbu cen |
| 02/2003 (31. 12. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se zrušuje cenové rozhodnutí 02/2002 ze dne 1. října 2002 a dodatek č. 1 k cenovému rozhodnutí 01/2002 ze dne 16. října 2002 |
| 01/US/2003 (19. 11. 2003) | Cenové rozhodnutí, kterým se stanoví postup při zpracování návrhů maximálních cen za univerzální službu pro rok 2004 |
| 02/US/2003 (1. 1. 2004) | Cenové rozhodnutí, kterým se povoluje promítnutí změny sazby daně z přidané hodnoty do maximálních cen stanovených v cenovém rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu č. 01/2002, kterým se vydává seznam telekomunikačních služeb s regulovanými cenami platnými pro určené prodávající a kupující (fyzické i právnické osoby) telekomunikačních služeb uvedených v tomto cenovém rozhodnutí včetně dodatků vydaných k tomuto cenovému rozhodnutí a do cen u cenových plánů typu „ZERO“ |

V roce 2003 byla dále řešena problematika cen služeb poskytovaných prostřednictvím technologie ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line). Pro tuto oblast vypracoval ČTÚ dva dokumenty (v dubnu a v listopadu) týkající se porovnání cen ADSL v České republice a v Evropě.

V průběhu roku 2003 byly, podle zákona č. 526/1990 Sb. a v souladu s prováděcí vyhláškou k tomuto zákonu č. 580/1990 Sb., zahájeny 2 cenové kontroly u telekomunikační společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s. a bylo prováděno 8 cenových kontrol, a to u společnosti

Eurotel Praha, spol. s r. o., ha-vel voice a. s., InWay, a. s., MBC TELECOM, s. r. o., UPC Česká republika, a. s., CZECH ON LINE, a. s. a 2 cenové kontroly u společnosti T-Mobile Czech Republic a. s. Jednalo se o kontrolu, zda nedochází k porušení cenových předpisů.

Dále bylo v roce 2003 zahájeno správní řízení se společností ČESKÝ TELECOM, a. s., o uložení pokuty za porušení cenových předpisů podle § 15 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, které v témž roce nabylo právní moci a společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., byla uložena pokuta ve výši 500 000 Kč.

Zaměření činnosti v roce 2003 na úseku **statistického zjišťování** vycházelo z nutnosti zajistit základní informační data o telekomunikacích ČR pro potřeby Českého statistického úřadu, regulačního orgánu a pro mezinárodní statistiku telekomunikací. Dalším cílem bylo připravit statistické zjišťování formou rezortních výkazů pro Program statistických zjišťování pro rok 2004.

Výkazy statistického zjišťování v oboru telekomunikací na rok 2004 byly Českým statistickým úřadem schváleny a zařazeny do Programu statistického zjišťování na rok 2004, který byl uveřejněn ve Sbírce zákonů ČR v částce 124 (Vyhláška 371/2003 Sb., kterou se stanoví Program statistických zjišťování na rok 2004) a v Příloze č. 1 a 2 této částky (seznamy a charakteristiky zjišťování).

V průběhu roku 2003 byl prováděn sběr údajů od cca 2 160 zpravodajských jednotek, které podnikají v oblasti telekomunikací. Na základě průběžného shromažďování údajů od zpravodajských jednotek a jejich následné sumarizace byly zpracovány dotazníky pro mezinárodní statistiku, zejména pro OECD, ITU, EUROSTAT a Evropskou unii.

V roce 2003 bylo zahájeno se 14 subjekty (zpravodajskými jednotkami) správní řízení o uložení pokuty podle § 97 odst. 2 písm. c) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů za nepředložení statistických výkazů o telekomunikačních činnostech za rok 2001. Rozhodnutími ČTÚ byla pokuta uložena 10 subjektům.

V oblasti **ekonomických analýz** byla v roce 2003 prověřena u 20 žadatelů o telekomunikační licence finanční způsobilost podle § 17 zákona č. 151/2000 Sb. z hlediska věcné a formálně správnosti a podnikatelské plány byly podrobeny finanční analýze.

V roce 2003 byly u 33 společností schváleny metodiky oddělené evidence nákladů, tržeb a vloženého kapitálu, které budou podkladem pro rozbor nákladů a pro cenové účely. U 17 společností jsou předloženy návrhy metodik předmětem posuzování.

V roce 2003 byly zahájeny přípravné práce na stanovení metodiky pro provádění analýz trhu, které budou podkladem pro stanovení podnikatelských subjektů s významnou tržní silou podle nových pravidel EU.

Prověrka vstupů do modelu LRI(A)C

Na základě oznámeného sporu požádal ČTÚ ČESKÝ TELECOM, a. s., o předložení aktualizovaných vstupních údajů k naplnění modelu LRI(A)C, který byl v cenovém rozhodnutí 01/PROP/2002 stanoven jako způsob výpočtu cen za propojení. ČESKÝ TELECOM, a. s., předložil dne 12. září 2003 soubor vstupních údajů do modelu LRI(A)C. V průběhu měsíců října, listopadu a prosince 2003 provedl ČTÚ cenovou kontrolu k ověření správnosti předložených údajů. Při cenové kontrole byl s ČESKÝM TELECOMEM, a. s., projednán způsob výpočtu některých vstupních údajů. ČESKÝ TELECOM, a. s., zaslal dne 23. 12. 2003 novou

dokumentaci k upraveným vstupním parametrům se zpracovanými změnami. Na základě poznatků získaných při cenové kontrole provedl ČTÚ v souboru vstupních dat předložených dne 23. 12. 2003 další změny tak, aby vstupní data co nejvíce odpovídala skutečnosti. Upravené vstupy byly zpracovány v cenovém modelu a výsledky výpočtu byly použity pro stanovení cen za propojení v cenovém rozhodnutí 01/PROP/2004.

Regulační opatření uplatňovaná ČTÚ v roce 2003 vycházela z Opatření ČTÚ č. OÚ - 1/S/2003, kterým se stanovují provozovatelé telekomunikačních činností s výrazným podílem na trhu.

Seznam držitelů telekomunikační licence, kteří mají výrazný podíl na trhu, společně s odůvodněním takového postavení:

- a) provozovatel veřejné pevné telefonní sítě a poskytovatel veřejných telefonních služeb prostřednictvím veřejné pevné telefonní sítě s výrazným podílem na trhu - ČESKÝ TELECOM, a. s. (podíl 95,95 %),
- b) provozovatelé veřejné mobilní telefonní sítě a poskytovatelé veřejných telefonních služeb prostřednictvím veřejné mobilní telefonní sítě s výrazným podílem na trhu - Eurotel Praha, spol. s r. o. (podíl 47,86 %) a RadioMobil a. s. (podíl 44,97 %),
- c) provozovatel veřejné telefonní sítě a poskytovatel veřejných telefonních služeb prostřednictvím veřejné telefonní sítě s výrazným podílem na trhu - ČESKÝ TELECOM, a. s. (podíl 48,79 %),
- d) poskytovatel telekomunikační služby pronájmu telekomunikačních okruhů s výrazným podílem na trhu - ČESKÝ TELECOM, a. s. (podíl 49,97 %),
- e) poskytovatel veřejné telekomunikační služby ISDN s výrazným podílem na trhu - ČESKÝ TELECOM, a. s. (podíl 96,94 %),
- f) poskytovatel veřejných telekomunikačních služeb přenosu dat prostřednictvím veřejné datové sítě - ČESKÝ TELECOM, a. s. (podíl 84,59 %).

Výpočet byl proveden na základě dále uvedených vzorců:

Výpočet podílu na trhu telefonních služeb

$$(V_{11} + V_{22}) - (N_{11} + N_{22}) / (V_1 + V_2) - (N_1 + N_2) \times 100 = \text{podíl v \%}$$

kde

V_{11} = výnosy a tržby jednotlivého držitele telekomunikační licence za veřejnou telefonní službu, včetně výnosů od zahraničních operátorů

V_{22} = výnosy jednotlivého držitele telekomunikační licence za propojení sítí v rámci veřejné telefonní služby

N_{11} = náklady jednotlivého držitele telekomunikační licence placené jiným držitelům telekomunikační licence za propojení sítí v rámci veřejné telefonní služby

N_{22} = náklady jednotlivého držitele telekomunikační licence placené zahraničním operátorům v rámci veřejné telefonní služby

V_1 = výnosy a tržby všech držitelů telekomunikační licence za veřejnou telekomunikační službu, včetně výnosů od zahraničních operátorů v rámci veřejné telefonní služby

V_2 = výnosy všech držitelů telekomunikační licence za propojení sítí v rámci veřejné telefonní služby

- N_1 = náklady všech držitelů telekomunikační licence placené jiným držitelům telekomunikační licence za propojení sítí v rámci veřejné telefonní služby
- N_2 = náklady všech držitelů telekomunikační licence placené zahraničním operátorům v rámci veřejné telefonní služby

Výpočet podílu na trhu pronájmu telekomunikačních okruhů, trhu veřejných telekomunikačních služeb ISDN, trhu veřejných telekomunikačních služeb prostřednictvím veřejných datových sítí

$$V_{11} / V_1 \times 100 = \text{podíl v \%}$$

kde

V_{11} = výnosy a tržby za dané služby jednotlivého provozovatele služby

V_1 = výnosy a tržby za dané služby na trhu telekomunikačních okruhů celkem

Do vzorců byly dosazeny statistické údaje, které byli držitelé pověření, povolení a licenci povinni předložit, a to za rok 2002.

Prokazatelná ztráta z poskytování univerzální služby v roce 2003

Účet univerzální služby zřídil ČTÚ, jako jeho správce, v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a změně dalších zákonů v roce 2002 k úhradě prokazatelné ztráty z poskytování univerzální služby v roce 2001. Informace o hospodaření s účtem univerzální služby v roce 2002 byla zveřejněna v Telekomunikačním věstníku, částce 1/2003. Prokazatelná ztráta byla v r. 2002 stanovena ve výši 264 657 721,- Kč, podíl ČESKÉHO TELECOMU, a. s. byl vyčíslen na 128 974 552,- Kč. Příspěvky držitelů telekomunikačních licencí byly v r. 2002 uhrazeny ve výši 5 038 756,- Kč.

V roce 2003 zaplatily na účet univerzální služby příspěvky na ztrátu za rok 2001 držitelé telekomunikační licence ETEL, s. r. o. a Kiwwi, s. r. o. Ke dni 31. 12. 2003 je neuhrazená ztráta za rok 2001 ve výši 129 859 233,- Kč.

Dne 27. 6. 2003 předložila společnost ČESKÝ TELECOM, a. s., ČTÚ podle § 32 odst. 3 zákona o telekomunikacích a v souladu s vyhláškou MDS č. 235/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o výpočtu a úhradě prokazatelné ztráty z poskytování univerzální služby držitelem telekomunikační licence (dále jen „vyhláška“) výpočet ztráty z poskytování univerzální služby ve výši 361 495 762,50 Kč. Výpočet byl předložen na předepsaném formuláři vydaném ČTÚ č.j. 11812/2002-611 a zveřejněn v Telekomunikačním věstníku, částce 5/2002.

V souladu s § 3 vyhlášky ČTÚ provedl kontrolu výpočtu ztráty z poskytování univerzální služby, kterou předložil poskytovatel univerzální služby ČESKÝ TELECOM, a. s. Při kontrole podkladů pro výpočet nákladů a výnosů z oddělené evidence nákladů, tržeb a výnosů, včetně vloženého kapitálu, bylo zjištěno několik nedostatků, např. do výpočtu ztráty z poskytování bezplatného přístupu k číslům tísňových volání prostřednictvím VTA nebyl zahrnut výnos z pronájmu reklamních ploch umístěných na budkách VTA. Zjištěné nedostatky byly opraveny v novém výpočtu ztráty z poskytování z univerzální služby, předloženém dne 24. 7. 2003 ve výši 347 752 414, 62 Kč.

Ověřování výše prokazatelné ztráty na základě účetních údajů z oddělené evidence nákladů, tržeb a výnosů, včetně vloženého kapitálu, technické dokumentace a dalších podkladů předložených poskytovatelem univerzální služby v souladu s § 3 odst. 1 vyhlášky mimo jiné zahrnovalo výběrovým způsobem provedenou kontrolu evidence účastníků společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., kterým jsou poskytovány slevy podle § 29 odst. 2 písm. g) a h) a § 36 odst. 1 písm. a) zákona o telekomunikacích (dále jen „slevy“). Na základě vybraného vzorku prvotních dokladů k této evidenci dospěl ČTÚ k závěru, že prokazatelnou ztrátu uplatňovanou na základě této evidence nelze ověřit vzhledem k tomu, že ČTÚ nebyly předloženy veškeré prvotní doklady, kterými je možno jednoznačně doložit oprávněnost nároku na slevy vybraných osob. Z tohoto důvodu ČTÚ nezahrnul do výpočtu příspěvků na úhradu ztráty z poskytování univerzální služby za r. 2002 tu část, která odpovídá ztrátovým službám podle bodu 2 Přílohy č. 1 vyhlášky: bod 2.1. zřízení, přeložení nebo přeměna koncového bodu se slevami fyzickým osobám, bod 2.2. používání koncového bodu se slevami fyzickým osobám a bod 2.3. pronájem speciálně vybavených koncových telefonních zařízení podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona o telekomunikacích. Poskytovatel univerzální služby má možnost zúčtovat tyto služby v následujícím zúčtovacím období v souladu s § 32 odst. 5 zákona o telekomunikacích.

ČTÚ ověřil výpočty prokazatelné ztráty podle bodů č. 1 a 3 přílohy č. 1 vyhlášky ve výši 6 698 840,- Kč. Dne 31. 7. 2003 podle § 32 odst. 3 zákona o telekomunikacích a § 5 odst. 1 a § 7 vyhlášky stanovil výši platby jednotlivých držitelů telekomunikační licence na účet univerzální služby. Ověřená výše ztráty a příspěvky jednotlivých držitelů telekomunikační licence byly téhož dne zveřejněny na úřední desce v budově ČTÚ, na internetové stránce ČTÚ a následně v Telekomunikačním věstníku, částce 8/2003.

Současně byly rozeslány výzvy k zaplacení příspěvku na účet univerzální služby jednotlivým držitelům telekomunikačních licencí.

Účet univerzální služby – vývoj v roce 2003

| Jméno držitele telekomunikační licence | Příspěvky na účet univerzální služby | Ztráta z poskytování univerzální služby | Datum úhrady na účet univerzální služby |
|---|--------------------------------------|---|---|
| Prokazatelná ztráta roku 2001 | | | |
| Neuhrazená ztráta roku 2001 – stav k 1.1.2003 | | 130 644 413 | |
| ETEL, s. r. o. | 775 288 | | 16. 1. 2003 |
| Kiwwi, s. r. o. | 9 892 | | 20. 1. 2003 |
| Neuhrazená ztráta roku 2001 – stav k 31.12.2003 | | 129 859 233 | |
| Prokazatelná ztráta roku 2002 | | | |
| Ztráta ČESKÉHO TELECOMU, a. s., z poskytování univerzální služby ověřená Úřadem | | 6 698 840 | |
| Odečet příspěvku ČESKÉHO TELECOMU, a.s. | 2 365 004 | | |

| | | | |
|--|-----------|--------------------|-------------|
| Uhrazené příspěvky celkem | 2 638 394 | | |
| V tom: | | | |
| Advantel, a. s. | 4 941 | | 18. 8. 2003 |
| Aliatel a. s. | 25 594 | | 2. 9. 2003 |
| BT (Worldwide) Limited, organizační | 2 134 | | 26. 8. 2003 |
| CENTER OST spol. s r. o. | 989 | | 15. 8. 2003 |
| Contactel s. r. o. | 13 772 | | 2. 9. 2003 |
| Czech On Line, a. s. | 138 | | 19. 8. 2003 |
| Český Mobil a. s. | 419 746 | | 26. 8. 2003 |
| Dial Telecom, s. r. o. | 2 148 | | 13. 8. 2003 |
| ETEL, s. r. o. | 24 983 | | 14. 8. 2003 |
| Eurotel Praha, spol. s r. o. | 2 058 216 | | 3. 9. 2003 |
| FACTCOM a. s. | 48 | | 3. 9. 2003 |
| GlobalTel a. s. | 2 296 | | 21. 8. 2003 |
| GTS CZECH, a. s. | 60 257 | | 3. 10. 2003 |
| MBC TELECOM, s. r. o. | 45 | | 10. 9. 2003 |
| NEW TELEKOM, spol. s r. o. | 1 210 | | 15. 8. 2003 |
| Option One a. s. | 4 345 | | 25. 8. 2003 |
| PRAGONET, a. s. | 6 387 | | 14. 8. 2003 |
| S E L F servis, spol. s r. o. | 4 635 | | 27. 8. 2003 |
| SkyNet, a. s. | 147 | | 15. 8. 2003 |
| TELE2 s. r. o. | 424 | | 18. 8. 2003 |
| TELECOM 21, spol. s r. o. | 26 | | 29. 8. 2003 |
| Telia International Carrier Czech Republic a. s. | 4 471 | | 28. 8. 2003 |
| UPC Česká republika, a. s. | 1 425 | | 27. 8. 2003 |
| Vocalis Telecom s. r. o. | 17 | | 20. 8. 2003 |
| Neuhrazená ztráta r. 2002 – stav k 31.12.2003 | | 1 695 442 | |
| Neuhrazená ztráta celkem – stav k 31.12.2003 | | 131 554 675 | |

ČTÚ vystavil příkazy k úhradě z účtu univerzální služby pro ČESKÝ TELECOM, a. s., v členění a ve výši zaplacených příspěvků.

Účet univerzální služby – stav na konci roku 2003

| | |
|-------------------|---|
| Stav k 31.12.2003 | 0 |
|-------------------|---|

Šesti společnostem byly uloženy pokuty podle § 97 odst. 1 písm. p) za neplnění povinností držitele telekomunikačních licencí přispívat finančním příspěvkem na účet univerzální služby k úhradě prokazatelné ztráty z poskytování univerzální služby za rok 2001. Dvě společnosti zaplatily pokutu a dodatečně zaplatily příspěvek na účet, čtyři rozhodnutí dosud nenabyla právní moci.

Poskytovateli univerzální služby byla uložena pokuta podle § 97 odst. 1 písm. o) za předložení nesprávných nebo neúplných údajů pro účtování prokazatelné ztráty za rok 2003. Rozhodnutí dosud nenabýlo právní moci.

3.2 Regulace telekomunikačních sítí a služeb

Český telekomunikační úřad se v průběhu roku 2003 v oblasti regulace telekomunikačních sítí a služeb zaměřil především na ty činnosti, které měly za cíl dále prohloubit a stabilizovat konkurenční podmínky na telekomunikačním trhu. Rok 2003 byl přitom rokem, kdy se na telekomunikačním trhu v podstatné míře začaly projevovat dopady zavedení služeb výběru provozovatele (CS/CPS) a přenositelnost čísla (NP), stejně jako možnosti realizace nových telekomunikačních služeb v souvislosti s komplexním přečíslováním veřejné telefonní sítě v roce 2002. Současně pak bylo v uvedeném roce telekomunikační prostředí ovlivněno jednak kodifikací podmínek pro zpřístupnění účastnické smyčky (tzv. LLU), ke kterému došlo změnou zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o telekomunikacích“) a to přijetím zákona č. 225/2003 Sb., tak i pokračující snahou o řešení nepříznivého stavu v úpravě mezioperátorských vztahů v oblasti ADSL služeb a vytáčeného přístupu k síti Internet.

V této souvislosti je přitom třeba opětovně upozornit, že stávající právní úprava v oblasti telekomunikací nedefinuje pro ČTÚ v dostatečné míře potřebná oprávnění k nezbytně nutným regulačním zásahům. Příkladem toho je například právě nová zákonná úprava postupu uzavírání smluvních vztahů pro realizaci LLU. I přesto, že ČTÚ vznesl při přípravě této úpravy zásadní připomínky, nebyl např. žádným způsobem upraven postup ČTÚ v případě nedohody jednajících stran o LLU, jako je tomu např. v případě možnosti vstupů ČTÚ do sporů o propojení sítí podle § 40 a násl. zákona o telekomunikacích.

ČTÚ se proto i s ohledem na tyto nedostatky stávající právní úpravy ve sledovaném období roku 2003 v rámci své spoluúčasti na přípravě nové zákonné úpravy pro elektronické komunikace (v gesci Ministerstva informatiky) podílel na definování takových podmínek do návrhu nového zákona o elektronických komunikacích (dále jen „ZoEK“), které do budoucna umožní skutečně efektivní výkon regulace telekomunikačních sítí a služeb.

3.2.1 Definování nových modelů pro vytáčený přístup k síti Internet

V návaznosti na správní řízení, které ČTÚ vedl v roce 2002 ve věci postupu společnosti ČESKÝ TELECOM, a.s. při změnách mezioperátorských smluv pro zajištění vytáčeného přístupu k síti Internet, pokračoval ČTÚ v pracích v rámci tzv. Fóra pro nové modely vytáčeného přístupu k síti Internet.

Ve spolupráci s Asociací provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí (dále jen „APVTS“) a Zástupci uživatelů Internetu (dále jen „ZUI“) byly v průběhu roku 2003 v pracovních skupinách postupně definovány technické a ekonomické modely nových řešení pro mezioperátorské vztahy pro zajištění vytáčeného přístupu k síti Internet. V září 2003 byla téměř roční práce Fóra ukončena a výsledkem práce všech zúčastněných bylo přijetí dokumentu „Přístup k síti Internet prostřednictvím PSTN/ISDN sítí“.

Tento dokument v zásadě definuje dvě základní varianty nových obchodních modelů propojení vytáčeného přístupu k síti Internet. Jedná se jednak o variantu terminačních modelů, kdy je z pohledu koncového účastníka účtující stranou poskytovatel přístupové sítě (především

ČESKÝ TELECOM, a. s.) a jednak o variantu originačních modelů, kdy je z pohledu koncového účastníka účtující stranou alternativní operátor, popř. poskytovatel internetových služeb (ISP). Konečná verze dokumentu byla podepsána dne 17. prosince 2003 předsedou ČTÚ, předsedou APVTS a představitelem platformy Zástupci uživatelů Internetu.

V této souvislosti je třeba uvést, že tento dokument vytváří zásadní bázi variant technického a ekonomického řešení propojení VTS pro služby vytáčeného přístupu k síti Internet. Jejich aplikace do konkrétních dvoustranných smluvních vztahů je prioritně věcí samotných provozovatelů. ČTÚ je však připraven využít dohodnuté závěry při svém rozhodování v případech, kdy nejsou oprávněné požadavky na aplikaci definovaných nových modelů některými provozovateli respektovány.

V souvislosti s výše uvedeným postupem ČTÚ při definování nových modelů pro vytáčený přístup k síti Internet, je možné konstatovat, že spolupráce ČTÚ s provozovateli veřejných telekomunikačních sítí na platformě APVTS se v průběhu roku 2003 zaměřila i na další oblasti. Zástupce ČTÚ se pravidelně účastnil zasedání projektového týmu NP&CS. Účast na pracovních jednáních umožňuje aktivní a otevřenou výměnu názorů všech zúčastněných na postupné „odlادění“ podmínek pro služeb CS, CPS, NP a dalších a značnou měrou přispívá ke smírnému řešení sporů. Mezi aktuálně řešenými problémy byly zejména otázky odpovědnosti za přenesená čísla a související optimalizace provozu RNPDB (Národní referenční databáze pro přenositelnost čísel), postavení virtuálních CS/CPS provozovatelů apod. Lze konstatovat, že spolupráce ČTÚ a provozovatelů na platformě APVTS je oběma stranami hodnocena pozitivně.

3.2.2 Zahájení prací na přípravě nové SW podpory pro činnosti vyplývající z nového ZoEK

ČTÚ v roce 2003 zahájil přípravu na přechod k novému právnímu rámci elektronických komunikací. V této souvislosti byly zahájeny práce na vytvoření vhodných softwarových prostředků pro podporu administrativní činnosti vyplývající z nově připravované legislativní úpravy s dopady do výkonu regulace telekomunikačních sítí a služeb. V návaznosti na výstupy z doporučení konzultačních projektů, které byly v roce 2002 u ČTÚ realizovány v rámci projektu PHARE (č. CZ 00-04-03-04, č. CZ 00-04-03-02), byly v prvním pololetí roku 2003 zpracovány základní specifikace a procesní popisy pro možnost zadání tvorby nových SW produktů pro správu číslovacích plánů v podmínkách přenositelnosti čísel, vedení registru evidence podnikatelských subjektů vykonávajících činnosti elektronických komunikací při zohlednění nového systému tzv. Všeobecných oprávnění a komplexní evidence správních řízení vedených ve sporech v oblasti propojování VTS. Základní představa o podobě a funkcích produktu byla prezentována v polovině roku 2003.

Je třeba uvést, že práce značně ztěžuje skutečnost, že zákon o elektronických komunikacích dosud nenabyl finální podoby. Ke konci roku 2003 byl k připomínkám předložen základní modul celého systému tzv. registr podnikatelských subjektů spolu se základní částí modulu pro správu číslovacích plánů a bylo zahájeno jejich testování v současných podmínkách ČTÚ.

Vedle shora uvedených zásadních úkolů se činnost ČTÚ na úseku regulace telekomunikačních sítí a služeb v průběhu roku 2003 zaměřila i na další důležité aktivity podle následujících hlavních oblastí.

3.2.3 Licencování telekomunikačních sítí a služeb

Výběrové řízení na udělení telekomunikačních licencí ke zřízení a provozování veřejných telekomunikačních sítí typu P-MP v pásmu 28 GHz ve vymezeném území – území Prahy

Vzhledem k narůstajícímu zájmu provozovatelů FWA sítí ale i ostatních telekomunikačních operátorů o poskytnutí dalších přidělů kmitočtového spektra pro výstavbu sítí FWA a poskytování širokopásmových služeb, a to konkrétně v pásmu 28 GHz, vyhodnotil ČTÚ tyto požadavky a rozhodl se v současné době uvolnit k využití tři úseky v tom pásmu spektra ve vymezeném geografickém území Prahy.

Dne 8. prosince 2003 ČTÚ proto vyhlásil na své internetové stránce a na úřední desce výběrové řízení na udělení telekomunikačních licencí ke zřízení a provozování veřejných telekomunikačních sítí typu P-MP v pásmu 28 GHz ve vymezeném geografickém území, kterým bylo stanoveno území Prahy. Vyhlášení výběrového řízení navázalo na záměr vyhlásit výběrové řízení publikovaný v částce 10/2003 Telekomunikačního věstníku. Podmínky výběrového řízení, zejména požadavky na žádosti předkládané do výběrového řízení a způsob jejich vyhodnocování budou upřesněny v Zadávací dokumentaci výběrového řízení, která bude vydána v lednu 2004.

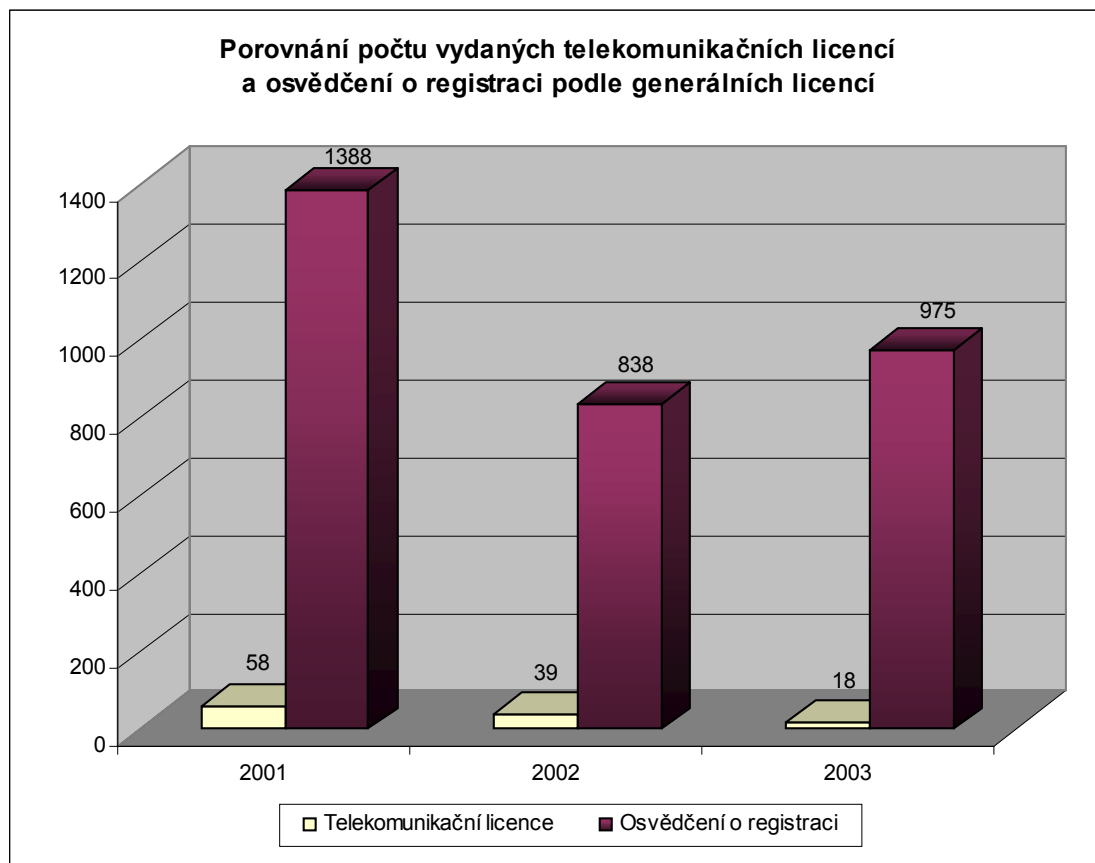
Na základě výsledků výběrového řízení se předpokládá, že v dubnu 2004 budou vydány tři telekomunikační licence ke zřízení a provozování výše uvedených telekomunikačních sítí na území Prahy. Prostřednictvím těchto sítí bude možno poskytovat všechny typy telekomunikačních služeb. Hlavní přínos bude spočívat zejména v rozšíření možností poskytování širokopásmových služeb přenosu dat a přístupu k síti Internet. Síť v pásmu 28 GHz doplní již provozovanou soustavu uvedeného typu sítí v pásmech 26 GHz a 3,5 GHz.

Ostatní

V oblasti veřejných telekomunikačních sítí a veřejné telefonní služby došlo v roce 2003 k dalšímu podstatnému snížení počtu udělených telekomunikačních licencí (podle § 14 a násl. zákona o telekomunikacích), když ze souhrnné statistiky roku 2003 vyplývá, že v tomto období bylo uděleno celkem 18 telekomunikačních licencí.

Trend klesajícího počtu udělovaných telekomunikačních licencí se projevuje již od roku 2001 (v roce 2001 – 58 licencí, v roce 2002 – 39 licencí). Důvod spočívá částečně v pokrytí potřeb telekomunikačního trhu, projevuje se i vliv očekávané další liberalizace v oblasti licencování telekomunikačních činností, ke které dojde po účinnosti připravovaného zákona o elektronických komunikacích.

Naopak u telekomunikačních činností, jejichž vykonávání je podřízeno pouze registračnímu režimu podle tzv. Generálních licencí, celkový počet 975 vydaných osvědčení v roce 2003 převýšil počet registrací provedených v roce 2002 (838). Zejména přitom narostly počty registrací v kategoriích datových služeb a zprostředkování přístupu ke službám sítě Internet. Důvodem je zejména progresivní rozvoj tzv. WiFi (Wireless Fidelity) sítí pro vysokorychlostní přenosy v pásmu 2,4 GHz provozované podle generální licence č. GL č. 12/R/2000 a hromadné zavádění služeb přístupu k síti Internet veřejnosti v rámci obcí (veřejné knihovny, školy).



3.2.5 Správa čísel a číslovacích plánů

Činnosti, které ČTÚ zabezpečoval v roce 2003 při regulaci telekomunikačních sítí a služeb v oblasti číslování byly, v souladu se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2002/21/ES, soustředěny na vytváření takových podmínek rovnoprávného a nediskriminačního přístupu k číslovacím zdrojům a zacházení se všemi aktéry národního telekomunikačního trhu, které přispívají a podmiňují prohloubení hospodářské soutěže s cílem zajistit aproximaci a harmonizaci číslovacích zdrojů s podmínkami Společenství EU a podporu rozvoje národních, celoevropských i „globálních“ služeb.

V oblasti číslování bylo proto zejména, po důsledné analýze potřeb regulace telekomunikačního trhu v návaznosti na práce CEPT/ECTRA, resp. týmu ECC 3 pro adresování a číslování sítí elektronických komunikací, zajištěno zpracování dokumentů a právních předpisů, týkajících se integrity sítí, vzájemné interoperability služeb a zajištění podmínek k jejich poskytování v národním, evropském, ale i celosvětovém rozsahu. Přehled zmiňovaných materiálů je uveden chronologicky:

Změna č. 1 Číslovacího plánu veřejných datových sítí a Číslovacího plánu signalizačních bodů signalizačních sítí signalizačního systému č. 7

Se záměrem optimalizace a zjednodušení uvedených plánů a k zajištění jednotného a snadného přístupu provozovatelů telekomunikačních sítí a poskytovatelů telekomunikačních služeb k požadovaným číslovacím zdrojům, byly v částce 2/2003 Telekomunikačního věstníku vydány Změny č. 1 těchto plánů odstraněním příloh týkajících se žádosti o přidělení čísel.

Číslovací plán adres a jmen managementových domén pro systém zprostředkování zpráv

K zabezpečení jednoznačného adresování a tvorby jmen managementových oblastí (domén) podle příslušných doporučení ITU-T systému zprostředkování zpráv a nezbytnosti transformace původního Jednotného pravidla č. 7/T/1998 vydaného v částce 6/1998 Telekomunikačního věstníku do právní formy odpovídající zákonu č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byl zpracován a v částce 2/2003 Telekomunikačního věstníku vydán „Číslovací plán adres a jmen managementových domén pro systém zprostředkování zpráv“. Původní systém správy managementových domén byl rovněž změněn a to v souvislosti s požadavky na správu a přidělování adres a jmen podle doporučení ITU. Takto formulovaný Číslovací plán determinuje způsob a tvorbu adres a jmen administračních a privátních managementových domén, stanovuje zásady jejich přidělování a určuje povinnosti správce administračních domén s kódem země CZ, včetně jejich registrace, resp. zrušení registrace v ITU-TSB.

Změna č. 2 Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí

V návaznosti na trvalý rozvoj telekomunikačních služeb a požadavku EU zajistit poskytování otevřené sítě (ONP podle směrnic EU, např. 98/10/EC) týkající se aplikace poskytování sítě pro hlasovou telefonii a univerzální službu, byl zpracován a v diskusní části částky 5/2003 Telekomunikačního věstníku zveřejněn návrh Změny č. 2, kterou se mění a doplňuje Číslovací plán veřejných telefonních sítí zveřejněný v částce 9/2000 Telekomunikačního věstníku ve znění Změny č. 1 zveřejněné v částce 7/2002 Telekomunikačního věstníku. Návrh Změny č. 2 se týkal především aktualizace zmiňovaného číslovacího plánu eliminací příslušné přílohy (A1) ve vztahu k nově zavedenému systému číslování (tzv. „uzavřené“ číslování) a zavedení adresace nových územních celků – telefonních obvodů (TO) aktivovaných po přečíslování provedeném v noci z 20. 9. 2002 na 21. 9. 2002. TO jsou rozlohou a počtem odlišné od původních uzlových telefonních obvodů UTO. Dále se návrh Změny č. 2 týkal Přílohy C, resp. náhrady její příslušné tabulky pro veřejné mobilní telefonní sítě, virtuální sítě (přídavné služby) a přístupové kódy podle systému ONP v číslování.

K doplnění návrhu Změny č. 2 Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí byla zpracována a k veřejné diskusi předložena v částce 6/2003 Telekomunikačního věstníku zvláštní příloha týkající se univerzálních personálních telekomunikací, kterou ČTÚ původně zamýšlel vydat ve formě samostatného číslovacího plánu.

Změna č. 2 Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí byla po vyhodnocení připomínkového řízení a následném projednání s dotčenými operátory vydána v částce 10/2003 Telekomunikačního věstníku. Stanovila a definovala podmínky používání národních (významových) čísel pro telefonní obvody (TO) v podmínkách uzavřeného číslování a pro některé nové doplňkové služby. Upravila rozdělení SAC kódů pro přídavné služby, resp. virtuální

sítě, a dále i přístupové kódy do jiných sítí. Rovněž definovala, která čísla jsou předmětem přenositelnosti čísel a služby výběru, resp. předvolby, operátora. Součástí Změny č. 2 se stala i nová příloha, která upravuje očíslování služeb univerzálních personálních telekomunikací (UPT).

Číslovací plán síťových směrovacích čísel

Za účelem zajištění jednoznačného síťového adresování s využitím síťových směrovacích čísel v datagramech signalizačního systému č. 7, jakožto prostředku předávání signalizačních zpráv, byl zpracován a v diskusní části částky 6/2003 Telekomunikačního věstníku, uveřejněn návrh Číslovacího plánu síťových směrovacích čísel. Byla jím, mimo jiné, navržena definice struktury síťových směrovacích čísel NRN pro vybrané provozní případy.

Po diskusi s odbornou veřejností a vyhodnocení připomínkového řízení byla zpracována konečná verze Číslovacího plánu síťových směrovacích čísel (NRN). Tímto číslovacím plánem ČTÚ stanovil povinnou strukturu síťového směrovacího čísla pro směrování tísňových volání a volání doplňkových služeb ve veřejných pevných telefonních sítích. Číslovacím plánem bylo závazně deklarováno identifikační číslo provozovatele (OpID) a identifikační číslo ústředny (ExID). Číslovací plán determinoval „sdruženou adresu“ a také stanovil, že pokud provozovatel sítě umožňuje přístup k tísňovým voláním účastníkům jiných sítí, musí identifikační čísla ExID zveřejňovat v Telekomunikačním věstníku. Přejícná ustanovení stanovila povinnost operátorům, kterým byla předběžně přidělena čísla OpID, resp. ExID před nabytím účinnosti tohoto číslovacího plánu, požádat ČTÚ o jejich přidělení.

Návrh Číslovacího plánu čísel identifikujících vydavatele mezinárodních telekomunikačních karet

Dalším číslovacím zdrojem, který je v souvislosti s příslušnými doporučeními ITU-T (v tomto případě např. E.118) předmětem regulace, je specifický číselný obor, identifikující vydavatele (IIN) mezinárodních telekomunikačních karet v „základním čísle účtu“ (PAN), které je uvedeno na kartě. Struktura záhlaví identifikačního čísla (identifikátor hlavního odvětví MII, číslo země CC a IIN), je i součástí telekomunikačních karet nebo čipů vkládaných do mobilních telefonů k identifikaci účastníka (SIM Header). ČTÚ proto zpracoval a v částce 11/2003 Telekomunikačního věstníku předložil odborné veřejnosti k diskusi návrh Číslovacího plánu čísel identifikujících vydavatele mezinárodních telekomunikačních karet. ČTÚ předpokládá, že po vyhodnocení připomínkového řízení bude definitivní plán vydán v roce 2004.

Ostatní

V průběhu roku 2003 bylo, vedle shora uvedených činností v oblasti správy čísel a číslovacích plánů, postupem zákona o telekomunikacích vyřízeno formou správních rozhodnutí celkem 240 žádostí o přidělení čísla (číselné řady, kódů, jmen a adres) o změnu(y) rozhodnutí o přidělení čísla (číselné řady, kódů, jmen a adres) a celkem 31 požadavků na odejmutí již v minulosti vydaných přidělení, tj. celkem 271 rozhodnutí. Ve všech stanovených případech byly na základě nařízení vlády č. 181/2000 Sb., kterým se stanoví výše poplatků za přidělené kmitočty

a za přidělená čísla, předepsány a vybrány příslušné poplatky (vedle poplatků správních). Jejich výše představuje v úhrnu za rok 2003 příjem ve výši 123 250 tis. Kč.

Pro dokumentaci lze uvést přehled v následující tabulce:

| Rozhodnutí o přidělení čísel, změnách rozhodnutí o přidělení čísla nebo rozhodnutí o odnětí čísel (číselné řady, kódů, jmen a adres) | | |
|---|--|-------------------------|
| Druh čísla (směr) | Poskytovaná služba/přístup k síti | Počet rozhodnutí |
| 10 (směr) | Výběr poskytovatele telekomunikačních služeb (CS/CPS) | 12 |
| 11 | Evropské harmonizované zkrácené kódy a tzv. „povinné služby“ | 0 |
| 12 | Celostátní společensky významné operátorské služby | 7 |
| 13 | Přístup na služební zařízení provozovatelů telefonní sítě | 1 |
| 14 | Informace poskytované provozovateli veřejné telefonní sítě. Komerční, informační a nabídkové, pohotovostní a bezpečnostní služby | 7 |
| 601 ÷ 608; 72X, 73X, 77X | Služby mobilních sítí | 9 |
| 700 | Osobní čísla služby UPT | 0 |
| 712 a 713 | Služby selektivního návštěvní (ERMES, paging), | 0 |
| 800 | Služby na účet volaného | 24 |
| 800 (A = 0, B = 0) | Služby typu Home Country Direct | 1 |
| 81Y; 83Y; 84Y | Služby se sdílenými náklady | 12 |
| 82Y | Služby virtuálních volacích karet | 21 |
| 84Y (Y = 0,1,2,7,8,9) | Služby se sdílenými náklady – služby univerzálního přístupového čísla (UAN) | 1 |
| 900; 906; 909 | Služby se zvláštním tarifem (PRS) | 51 |
| 93 | Celostátní záznamníková služba | 1 |
| 950 – 959 | Přístup k neveřejným telekomunikačním sítím | 1 |
| 960 – 969 | Celostátní záznamníková služba, služba předávání hlasových zpráv | 2 |
| 971 | Přístup k síti Internet | 37 |
| 97Y (Y = 2,3,4) | Přístup do sítě Českých drah, do stacionární vojenské sítě ministerstva obrany a do sítě ministerstva vnitra | 2 |
| 976 | Přístup se zvláštním tarifem ke službám poskytovaným na síti Internet nebo na jiných datových sítích | 18 |
| 977 | Veřejné datové sítě a interaktivní služby | 2 |
| Čísla podle jednotlivých TO | Účastnická čísla v telefonních obvodech (TO) platná po 22. 9. 2002 | 22 |
| Jména a adresy domén | Administrativní managementové domény (ADMD) | 0 |

| | | |
|---------------------------------|--|------------|
| DNIC | Identifikační kód veřejné datové sítě | 5 |
| ISPC | Kódy mezinárodních signalizačních bodů signalizační sítě SS7 | 6 |
| SPC | Kódy signalizačních bodů přechodové signalizační sítě SS7 | 22 |
| OpID | Identifikační číslo provozovatele | 5 |
| ExID | Identifikační čísla ústředen | 2 |
| Celkem počet rozhodnutí: | | 271 |

3.2.6 Propojování veřejných telekomunikačních sítí

Řešení sporů v oblasti smluv o propojení a přístupu k veřejným telekomunikačním sítím

Zcela zásadní agendu činnosti ČTÚ v oblasti regulace propojení veřejných telekomunikačních sítí tvořilo i v roce 2003 rozhodování sporů ve věci uzavření propojovacích smluv, resp. dodatků k již existujícím smlouvám. V těchto řízeních aplikoval ČTÚ principy, které pro propojování veřejných telekomunikačních sítí definuje § 37 a násl. zákona o telekomunikacích (princip tzv. „otevřeného přístupu“).

Ve sledovaném období vedl ČTÚ celkem 54 správních řízení. V porovnání s roky 2001 (15 správních řízení) a 2002 (46 správních řízení) je zřejmé, že prakticky ani za tři roky od zahájení liberalizace čs. telekomunikačního trhu, nedošlo k potřebnému ustálení vzájemných mezioperátorských vztahů. Tento stav se promítá především do vztahů mezi dominantními provozovateli (SMP) a ostatními operátory, kteří požadují vzájemné propojení sítí. Současně lze oproti předcházejícím letům vyzorovat posun od sporů o přímé propojení VTS jako takové ke sporům o propojení pro specifické služby. Z uvedeného počtu vedených správních řízení v roce 2003 ČTÚ v tomto období vydal:

- a) 23 správních rozhodnutí ve věci propojení telekomunikačních sítí,
- b) 7 správních rozhodnutí o zastavení správního řízení v těch případech, kdy samotný vstup ČTÚ do procesu vyjednávání o podmínkách propojení napomohl vlastní dohodě jednajících stran.

Je přitom opětovně třeba konstatovat (stejně jako ve Zprávě o činnosti ČTÚ ze rok 2002), že současná platná právní úprava, jak jí definuje zákon o telekomunikacích není z pohledu řešení propojovacích sporů zcela optimální a nedává ČTÚ dostatečné nástroje k zásadnímu urychlení procesu vyjednávání, resp. rozhodování ve věci propojení VTS. ČTÚ proto tyto své poznatky promítl do svých návrhů, které průběžně uplatňuje v rámci přípravy nového zákona o elektronických komunikacích.

V souvislosti s ukončením činnosti Fóra pro nové modely vytáčeného Internetu a vydáním dokumentu „Přístup k síti Internet prostřednictvím PSTN/ISDN sítí“ bylo ČTÚ k rozhodnutí předloženo několik propojovacích sporů o originační modely Internetu a neměřený internetový

paušál na mezioperátorském rozhraní (tzv. FRIACO). Dále ve sledovaném období ČTÚ pokračoval v řešení sporů ve věci širokopásmového přístupu ke službám sítě Internet prostřednictvím technologie ADSL. Tato správní řízení však vzhledem k složitosti dané problematiky a náročnosti dokazování nebyla ke konci sledovaného období roku 2003 ukončena a jejich vyřízení přechází do roku 2004. Velký počet sporů se týkal propojení pro služby se zvláštním tarifem.

Správní řízení ve věci změn referenčních nabídek propojení (RIO) a zpřístupnění (RUO)

ČTÚ v roce 2003 využil oprávnění podle § 39 odst. 7 zákona o telekomunikacích a rozhodoval o změnách v referenčních nabídkách propojení provozovatelů VTS určených opatřením č. OÚ – 1/S/2003 jako provozovatelé s výrazným podílem na trhu (dále jen „RIO“). Věcně bylo rozhodnuto o změně RIO společností Eurotel Praha, spol. s r. o. a ČESKÝ TELECOM, a. s. Řízení se společností T-Mobile Czech Republic a.s. bylo ve II. stupni zastaveno z důvodu vydání zcela nové referenční nabídky. Nově vydané RIO společnosti T-Mobile Czech Republic a. s., stejně jako dodatek č. 4 k RIO společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s. byly podrobeny přezkoumávání ve správním řízení, která v roce 2003 nebyla pravomocně ukončena.

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 225/2003, kterým se mění zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb., a z něho vyplývající povinnosti zveřejnit referenční nabídku zpřístupnění účastnického vedení adresátem této povinnosti, tj. společností ČESKÝ TELECOM, a. s., začal ČTÚ evidovat první žádosti o zpřístupnění účastnického vedení. Současně s přijetím zmíněné novely byla provedena analýza referenční nabídky zpřístupnění účastnických vedení společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., s ohledem na možné zahájení správního řízení o změně této nabídky.

Změnová řízení dokumentů, upravujících podmínky pro služby výběru provozovatele krátkou individuální volbou čísel pro jednotlivá volání (CS) a nastavením předvolby čísel (CPS)

Dokumenty CS a CPS představují zásadní materiál, který popisuje principy spolupráce provozovatelů a jejich veřejných telekomunikačních sítí při realizaci služeb CS/CPS. V souvislosti s liberalizací telekomunikačního trhu a se snahou podpořit podnikání a vstup na telekomunikační trh více poskytovatelům veřejné telefonní služby ČTÚ považuje za nutné dokončit veřejné projednávání podmínek pro podnikání virtuálních CS provozovatelů. ČTÚ na základě podnětů některých poskytovatelů veřejných telekomunikačních služeb, kteří hodlají poskytovat telefonní službu prostřednictvím služby CS s využitím tzv. hostitelských sítí, připravil změny Dokumentu CS a dne 24. 11. 2003 jejich projednání inicioval na představenstvu asociace APVTS.

3.3 Certifikace

Odbor certifikace ČTÚ rozhodoval v roce 2003, podle § 95 bod 2 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon o telekomunikacích“), o schvalování typu, o uznávání technické způsobilosti jednotlivě vyrobených zařízení, o použití rádiových zařízení, jejichž typ nebyl schválen ani uznán, pro zkušební účely a dále stanovoval

předpisovou základnu pro účely schvalování telekomunikačních zařízení. Plnil rovněž, podle ust. § 10 odst. 2 nařízení vlády č. 426/2000 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rádiová a na telekomunikační koncová zařízení, ve znění nařízení vlády č. 483/2002 Sb. (dále jen „NV č. 426“), úkoly autorizované osoby v režimu posuzování shody rádiových a telekomunikačních koncových zařízení.

3.3.1 Vydávání rozhodnutí o schválení typu vybraných a jednotlivě vyrobených telekomunikačních zařízení a rozhodnutí o použití rádiového zařízení pro zkušební účely

V roce 2003 bylo v období do 30. 3. 2003, kdy bylo ukončeno schvalování, vydáno celkem 66 rozhodnutí, z toho 58 rozhodnutí o schválení typu, 7 rozhodnutí o schválení jednotlivě vyrobeného zařízení a 1 rozhodnutí o použití rádiového zařízení pro zkušební účely. Příjmy za tuto činnost činily 276 000 Kč.

Struktura rozhodnutí, vydaných v roce 2003 z hlediska druhu zařízení, je patrná z následujícího přehledu:

Přehled o počtu rozhodnutí o schválení telekomunikačních zařízení v roce 2003 ¹⁾

| Druh rozhodnutí | | Počet vydaných rozhodnutí ²⁾ za rok | | |
|-----------------|--|--|------------|-----------|
| | | 2001 | 2002 | 2003 |
| 1. A | Schválení typu koncového zařízení | 273 | 286 | 37 |
| | <i>Z toho:</i> | | | |
| | a) telefony | 24 | 45 | 4 |
| | b) mincovní, kartové telefony | 3 | 2 | 0 |
| | c) bezšňůrové telefony | 17 | 25 | 4 |
| | d) záznamníky, nahrávací zařízení | 10 | 16 | 0 |
| | e) zabezpečovací zařízení | 19 | 16 | 1 |
| | f) faxy, faxmodemové karty | 111 | 118 | 23 |
| | g) modemy, modemové karty | 16 | 14 | 3 |
| | h) voliče směru | 11 | 1 | 0 |
| | i) PbÚ, přepojovací zařízení | 21 | 34 | 1 |

| | | | | |
|--------------------|--|------------|------------|-----------|
| | j) dálkopisná zařízení | 0 | 0 | 0 |
| | k) zařízení s digitálním rozhraním ISDN | 37 | 4 | 0 |
| | l) pomocná, pasivní zařízení | 4 | 11 | 1 |
| 1. B | Schválení typu rádiového zařízení | 193 | 171 | 21 |
| | <i>Z toho:</i> | | | |
| | a) R, TV vysílače, převaděče | 19 | 11 | 0 |
| | b) radioreléová zařízení | 53 | 61 | 13 |
| | c) zařízení pro zvl. druhy služeb (radary, amatérské stanice) | 3 | 0 | 0 |
| | d) radiostanice PPS včetně přenosu dat | 45 | 67 | 7 |
| | e) občanské radiostanice | 8 | 0 | 0 |
| | f) radiotelefony | 12 | 20 | 1 |
| | g) povelová, zabezpečovací zařízení | 50 | 3 | 0 |
| | h) pagingy | 0 | 3 | 0 |
| | i) jiná rádiová zařízení | 2 | 0 | 0 |
| | j) zařízení družicové komunikace | 1 | 6 | 0 |
| 2. A | Schválení technické způsobilosti jednotlivě vyrobeného koncového zařízení | 2 | 1 | 0 |
| 2. B | Schválení technické způsobilosti jednotlivě vyrobeného rádiového zařízení | 8 | 18 | 7 |
| 3. | Rozhodnutí o použití rádiového zařízení, jehož typ nebyl schválen ani uznán, pro zkušební účely | 8 | 6 | 1 |
| C e l k e m | | 484 | 482 | 66 |

¹⁾ Dnem 1. 5. 2001 byla část rádiových a telekomunikačních koncových zařízení vyčleněna z režimu schvalování podle zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. Tato zařízení podléhají od uvedeného data režimu posouzení shody podle nařízení vlády č. 426/2000 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rádiová a na telekomunikační koncová zařízení. Dnem 1. 4. 2003 bylo schvalování telekomunikačních zařízení ukončeno a plně nahrazeno režimem posuzování shody.

²⁾ Vykazuje se počet rozhodnutí, která nabyla právní moci.

Komentář k tabulce:

Z přehledu schválených **telekomunikačních koncových zařízení (dále TKZ)** v roce 2003 je zřejmá souvislost s rozvojem internetových služeb, která se odrazila v počtu schválených vestavných faxmodemových a modemových karet do PC. Očekávání přechodu na režim posuzování shody k 1. 4. 2003, který v oblasti TKZ znamenal dost výraznou liberalizaci trhu, způsobilo prudký pokles žádostí o schválení TKZ v posledních měsících před tímto datem.

Rovněž v oblasti **rádiových zařízení** došlo od začátku roku 2003 k výraznému poklesu počtu schvalovaných zařízení. Nejvíce rozhodnutí o schválení bylo vydáno na rádioreléová zařízení, u nichž se vědělo, že po 1. 4. 2003 přejdou do režimu přílohy č. 4 a č. 5 NV č. 426, a dále na radiostanice PPS díky tomu, že někteří čeští výrobci radiostanic měli v případě starších typů snahu aktualizovat dokumenty potřebné k jejich uvádění na trh, což by podle nového režimu bylo obtížnější. Relativně velký počet rozhodnutí o schválení technické způsobilosti jednotlivě vyrobeného rádiového zařízení byl způsoben zejména snahou provozovatelů získat rozhodnutí o schválení pro všechny starší dosud provozované vysílače před přechodem na režim posuzování shody, protože NV č. 426 se na rozdíl od zákona o telekomunikacích jednotlivě vyrobenými zařízeními nezabývá a posuzování shody podle tohoto NV by bylo složitější než schvalování.

3.3.2 Posuzování shody telekomunikačních zařízení podle NV č. 426/2000 Sb.

Dnem 1. 5. 2001 začal ČTÚ v souladu s ust. § 10 odst. 2 NV č. 426 plnit úkoly autorizované osoby pro účely posuzování shody rádiových a telekomunikačních koncových zařízení. Na základě Oznámení č. 34/01 ÚNMZ (Věstník ÚNMZ, číslo 7 ze dne 13. července 2001) byl ČTÚ oprávněn používat při postupech podle uvedeného NV identifikační číslo AO 260.

Ze systému schvalování byla tehdy uvolněna pouze rádiová a telekomunikační koncová zařízení, u nichž režim posouzení shody nevyžaduje, ale pouze umožňuje dle rozhodnutí výrobce nebo dovozce účast autorizované osoby.

Zrušením Seznamu jednotlivých druhů vybraných telekomunikačních zařízení a předpisové základny (Telekomunikační věstník, částka 1 ze dne 27. ledna 2003) byla dnem 30. 3. 2003 veškerá rádiová a telekomunikační koncová zařízení vyňata z režimu schvalování podle zákona č. 151/2000 Sb. a přešla do režimu stanoveného NV č. 426.

Na základě toho, v rámci plnění úkolů podle NV č. 426 vydal Úřad od 1. 4. 2003 celkem 31 stanovisek, která jsou pro výrobce/dovozce telekomunikačních zařízení rozhodným podkladem pro vydání prohlášení o shodě. Příjmy za tuto činnost činily 265 144 Kč.

Struktura posouzení, vydaných v roce 2003 z hlediska druhu zařízení, je patrná z následujícího přehledu:

Přehled o počtu vydaných posouzení v roce 2003

| Druh posouzení | | Počet vydaných posouzení za rok | | |
|--------------------|--|---------------------------------|----------|-----------|
| | | 2001 | 2002 | 2003 |
| 1. A | Podle přílohy č. 4 NV 426/2000 Sb. ¹⁾ (posouzení technických konstrukčních podkladů) | 1 | 0 | 23 |
| | <i>Z toho:</i> | | | |
| | a) Telekomunikační koncová zařízení (dobrovolná volba přílohy č. 4 výrobcem / dovozcem) | 0 | 0 | 2 |
| | b) rádiová zařízení posuzovaná podle harmonizovaných norem (dobrovolná volba přílohy č. 4 výrobcem / dovozcem) | 1 | 0 | 4 |
| | c) rádiová zařízení – TV vysílače a převaděče posuzované podle neharmonizovaných norem | 0 | 0 | 3 |
| | d) rádiová zařízení – rr spoje posuzované podle neharmonizovaných norem | 0 | 0 | 14 |
| 1. B | Podle přílohy č. 5 NV 426/2000 Sb. ¹⁾ (posouzení komplexního zabezpečování jakosti) | 3 | 2 | 8 |
| | <i>Z toho:</i> | | | |
| | a) výrobci telekomunikačních koncových zařízení | 1 | 0 | 1 |
| | b) výrobci rádiových zařízení | 2 | 2 | 7 |
| C e l k e m | | 4 | 2 | 31 |

¹⁾ Dnem 1. 5. 2001 byla část rádiových a telekomunikačních koncových zařízení vyčleněna z režimu schvalování podle zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. Tato zařízení podléhají od uvedeného data režimu posouzení shody podle NV č. 426. Dnem 1. 4. 2003 bylo schvalování rádiových a telekomunikačních koncových zařízení ukončeno a plně nahrazeno režimem posuzování shody podle NV č. 426.

Většinu zařízení lze uvádět na trh na základě posouzení shody podle přílohy č. 2 nebo č. 3 NV č. 426, tedy bez účasti autorizované osoby – ČTÚ. Účast autorizované osoby – ČTÚ při posuzování shody je nezbytná u zařízení, podléhajících režimu posouzení shody podle přílohy č. 4 a č. 5 NV č. 426, tedy u zařízení, na něž nebyly aplikovány harmonizované normy, nebo v případech, kdy o účast autorizované osoby při posouzení shody projevil zájem sám výrobce.

V současné době jsou v Evropě i v ČR prakticky všechny druhy rádiových zařízení, které se vyskytují na trhu, pokryty harmonizovanými normami, s výjimkou TV vysílačů a převaděčů a některých radioreleových zařízení. Vzhledem k velkému rozvoji mikrovlnné technologie a k potřebě sr spojení pro potřeby operátorů mobilních sítí, provozovatelů R a TV vysílání i dalších služeb je těžiště posuzování právě v těchto zařízeních. V budoucnu se však předpokládá, že většinu radioreleových zařízení bude možno uvádět na trh podle přílohy č. 3 NV č. 426 na základě splnění požadavků rámcových harmonizovaných norem, a tak TV vysílače a převaděče zůstanou poslední oblastí, v níž bude třeba posouzení autorizovanou osobou. To, že ve 45 % z počtu vydaných posouzení volili výrobci nebo dovozci vyšší modul posuzování, než bylo povinné (zpravidla přílohu č. 4 místo přílohy č. 2 nebo č. 3 a přílohu č. 5 místo přílohy č. 4), je dáno jednak požadavky odběratelů např. při výběrových řízeních, jednak snahou solidních výrobců nebo dovozců o co nejlepší zabezpečení výrobků při uvádění na trh.

3.3.3 Harmonizace schvalovacích postupů používaných ČTÚ s postupy používanými v EU

Harmonizace schvalovacích postupů používaných ČTÚ s postupy používanými v EU je nezbytnou podmínkou přípravy ČR na vstup do Evropské unie.

Ustanovení Hlavy II zákona o telekomunikacích, obsahující vazbu na zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů a vytvořilo předpoklady pro úplný přechod na posuzování shody podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 1999/5/EC o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody (dále jen „směrnice RTTE“).

Dnem 1. dubna 2003 bylo ukončeno schvalování rádiových a telekomunikačních koncových zařízení a veškerá tato zařízení přešla do režimu posuzování shody podle NV č. 426, který je totožný s režimem, stanoveným směrnicí RTTE.

Za účelem plné harmonizace posuzování shody telekomunikačních zařízení s postupy v EU a vytvoření podmínek pro uzavření sektorové přílohy „Rádiová zařízení a telekomunikační koncová zařízení k PECA (Protokol k evropské dohodě o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků) spolupracoval ČTÚ s ÚNMZ na změně a doplnění relevantních částí nařízení vlády č. 426/2000 Sb. Poslední změna se uskutečnila nařízením vlády č. 251/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tímto aktem byly vytvořeny podmínky nejen pro uzavření uvedené sektorové přílohy, ale i pro splnění požadavků po vstupu ČR do Evropské unie.

3.3.4 Harmonizace českých technických norem a předpisů určených pro schvalování a posuzování shody se zahraničními

Přebírání norem vydávaných CEN, CENELEC a ETSI probíhalo v roce 2003 v souladu s plánem technické normalizace ČSN po předchozím projednání s ČTÚ. Relevantní normy začaly být postupně po jejich schválení a vydání v ČR jako ČSN používány v procesu schvalování a posuzování shody.

Pro schvalování telekomunikačních koncových zařízení, určených k připojení na analogové rozhraní veřejných telekomunikačních sítí byly v roce 2003 používány technické specifikace, navazující na některé harmonizační dokumenty, kterými se provádějí Směrnice EU.

Šlo zejména o obsah tzv. TBR 21 (Technical Basis for Regulation), zajišťující základní harmonizaci analogového rozhraní evropských telekomunikačních sítí, spolu s několika nezbytnými národními doplňky pro ČR. Obdobně tomu bylo i s dokumenty TBR 37 (EN 300 437) a TBR 38.

Veškeré technické normy a technické specifikace, které se na daný druh, dle dikce zákona „vybraného zařízení“, vztahovaly, byly, jakožto tzv. „předpisová základna“, zveřejněny v Telekomunikačním věstníku a byly zároveň dostupné na internetové stránce ČTÚ (www.ctu.cz).

Pokud jde o posuzování shody telekomunikačních zařízení, je na internetových stránkách ČTÚ zveřejněn úplný seznam harmonizovaných norem, podle kterých se posuzování shody provádí. Seznam vychází ze seznamů, zveřejněných v Official Journal of European Communities (OJ EC) týkajících se v EU směrnice RTTE a v podmínkách ČR NV č. 426 a obsahuje úplný aktuální přehled relevantních evropských harmonizovaných norem a k nim příslušných českých technických norem.

3.3.5 Kontrolní činnost ve vztahu k vydaným rozhodnutím o schválení a prohlášení o shodě

Kontrola dodržování podmínek, za kterých bylo rozhodnutí vydáno a dodržování ustanovení NV č. 426, byla v roce 2003 prováděna, díky smlouvě mezi ČTÚ a ČOI, v úzké spolupráci mezi pracovníky státní inspekce telekomunikací ČTÚ a České obchodní inspekce.

3.3.6 Spolupráce s veřejností a veřejnými sdělovacími prostředky

Na internetové stránce ČTÚ (www.ctu.cz) jsou výrobcům, dovozcům a uživatelům k dispozici kompletní praktické informace a postupy, týkající se postupu pro uvádění telekomunikačních zařízení na trh i náležitostí pro připojování a provozování těchto zařízení; je zde dostupný Seznam jednotlivých druhů rádiových zařízení, informativní seznam harmonizovaných norem, vzory prohlášení o shodě, žádosti o posuzování a další informace. Rozhodující informace jsou k dispozici i v anglickém jazyce.

Pracovníci odboru certifikace aktivně působili na řadě seminářů, při výstavách a veletrzích telekomunikační techniky pořádaných v ČR.

3.4 Správa kmitočtového spektra

ČTÚ je v rámci své působnosti pověřen kmitočtovým plánováním ve vybraných kmitočtových pásmech, zajišťováním koordinace kmitočtů na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, rozhodováním o vydávání povolení k provozování vysílačích rádiových zařízení a vybíráním poplatků za přidělené kmitočty.

V roce 2003 bylo na úseku kmitočtového plánování rozhlasových a televizních vysílačů zpracováno a odesláno k mezinárodní kmitočtové koordinaci 14 požadavků na nové kmitočtové přiděly a modifikace pro analogové televizní vysílače, 31 požadavků na kmitočtové přiděly pro DVB-T a 18 požadavků na kmitočtové přiděly a modifikace pro analogové VKV-FM vysílače.

Dále bylo posouzeno 45 zahraničních požadavků na koordinaci kmitočtových přidělů pro TV, 153 požadavků na kmitočtové přiděly pro DVB-T, 129 zahraničních požadavků na koordinaci kmitočtů pro VKV-FM rozhlasové vysílače a 1 požadavek na koordinaci kmitočtu pro AM rozhlas. Pro rozhlasové vysílání T-DAB bylo prověřeno několik set vysílačů okolních států uváděných v oběžnících ERO z hlediska možného vlivu na vysílače nebo sítě provozované na území České republiky.

V souvislosti s problematikou uvolňování 12. TV kanálu pro T-DAB v rámci plnění závěrů mezinárodní dohody Wiesbaden 1995, kterou ČR spolupodepsala, byla v roce 2003 zahájena změna kmitočtů vysílačů, které využívají 12. TV kanál. V návaznosti na práce provedené v roce 2002, kdy se podařilo zajistit koordinaci většiny náhradních kmitočtů pro televizní převaděče a připravit tak podmínky pro zahájení procesu uvolňování tohoto kanálu, se v roce 2003 podařilo realizovat převážnou část připravených změn. Celkem byla provedena změna kmitočtu u 84 TVP. Současně byla provedena úprava vyzařovacího diagramu anténního systému vysílače Ústí nad Labem 12, pro který se nepodařilo zajistit odpovídající náhradní kmitočet. V návaznosti na změnu vyzařovacího diagramu, jejímž důsledkem bylo zhoršení pokrytí v oblasti severozápadních Čech, byly připraveny podklady k realizaci nového dokrývacího vysílače Chomutov 21. Vzniklou situaci lze řešit až zavedením digitálního televizního vysílání. V rámci procesu uvolnění 12. TV kanálu pracovníci odboru operativně zajišťovali podklady pro měření v případech, kdy došlo ke zhoršení příjmové situace v jednotlivých lokalitách, včetně případného výběru a koordinace náhradního kmitočtu. V průběhu roku 2003 byla dokončena mezinárodní koordinace 12 nových kmitočtů nebo jejich modifikace. Transparentnost celého procesu změn vysílacích kanálů v jednotlivých lokalitách byla zajištěna stanovením jednotného postupu (dokumentace původního stavu, prověření projektové dokumentace, technologický dozor, dokumentace konečného stavu, posouzení vynaložených nákladů nezávislým auditem) a úzkou spoluprací jednotlivých organizačních složek ČTÚ.

V rámci pozemní pohyblivé služby bylo vydáno celkem 2 291 povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení, z čehož se ve 1049 případech jednalo o povolení pro radiotelefonní síť, v 1 115 případech se jednalo o povolení pro datové a telemetrické sítě a 127 povolení pro pagingové sítě. V roce 2003 bylo v rámci této služby vydáno také 24 povolení krátkodobých. Odňato bylo 967 povolení. Mezi tato povolení jsou počítána i povolení pro datové sítě v pásmech do 1 GHz, které v principu patří do pevné služby, ale vzhledem k jejich charakteru se plánují a koordinují stejným způsobem jako sítě pozemní pohyblivé služby.

Na úseku kmitočtového plánování pozemní pohyblivé služby bylo v roce 2003 zasláno správám sousedních států ke koordinaci 144 koordinačních požadavků a naopak bylo posouzeno 1 068 zahraničních koordinačních požadavků.

V pevné radiokomunikační službě se zřetelně projevil trend změn konfigurací provozovaných sítí a zvyšování jejich přenosových kapacit. Bylo vydáno 2 687 a odňato 1 390 povolení radioreléových spojů (celkem je v provozu téměř 16 000 radioreléových spojů). Očekávaný rozvoj byl zaznamenán u buňkových systémů P-MP v přístupových sítích sloužících zejména k datovým přenosům (včetně připojení k Internetu), pro které bylo vydáno 115 a odňato 49 povolení (celkem je v provozu více než 300 základnových stanic).

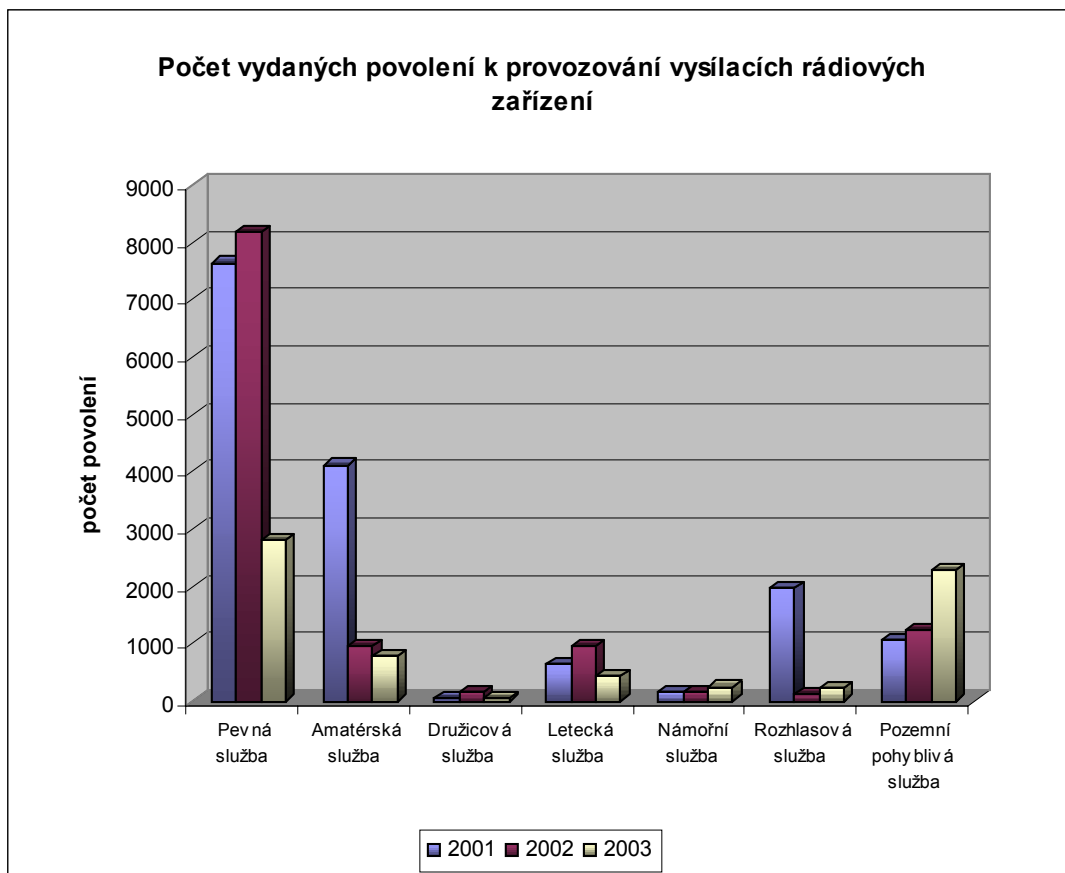
V amatérské radiokomunikační službě bylo uděleno 794 povolení (odňata 4 povolení pro převaděče) a v současnosti Úřad eviduje více než 6 000 aktivních radioamatérů.

Situaci v družicové službě ovlivnilo vydání generálních licencí a téměř veškerý současný provoz se uskutečňuje v jejich režimu. Na základě povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení je provozováno pouze 38 stanic VSAT, využívajících kmitočty, které neumožňují generální licence. Pro zajištění jednorázových přenosů TV signálů do zahraničí bylo vydáno zahraničním žadatelům 45 povolení pro SNG přenosy.

V letecké službě byla vytvořena přehledová databáze leteckých stanic, kterých je na základě povolení v provozu 223. Protože informační materiály, které se týkají letového provozu v České republice uvádějí i další stanice, bude z důvodu indikace možného provozování nepovolených leteckých stanic provedeno v roce 2004 jejich monitorování. U letadlových stanic dochází ke změnám držitelů povolení zejména z důvodu změny majitelů letadel nebo v důsledku jejich vyřazení z provozu. Bylo vydáno 368 povolení a odňato na základě žádosti 242 povolení (celkem je platných téměř 1 600 povolení letadlových stanic).

Obdobná situace jako v letecké službě je i v námořní službě. Bylo vydáno 243 a odňato 127 povolení. Celkem je na základě povolení provozováno 57 pobřežních a 303 lodních stanic. Pobřežní stanice jsou především stanice sloužící k zabezpečení provozu na vnitrozemských vodních cestách.

V návaznosti na požadavky Ministerstva zahraničních věcí ČR uděluje ČTÚ souhlas s využitím kmitočtů pro potřeby zajištění bezpečnosti zahraničních návštěv.



Průběžně probíhala koordinace civilních a vojenských radiokomunikačních služeb a případné kolize zájmů nebo rušení byly řešeny přímým jednáním mezi ČTÚ a kmitočtovým úřadem AČR – NARFA CZ. Činnost byla zaměřena zejména na pokračující proces harmonizace využívání kmitočtového spektra a dokončení procesu uvolňování vybraných kmitočtových pásem, která v důsledku vstupu ČR do NATO musí být do konce roku 2004 uvolněna pro potřeby AČR. Odbor spolupracoval při posuzování resortních a mimoresortních materiálů a posuzoval i týdenní kmitočtové oběžníky ITU a jejich speciální přílohy.

V souvislosti s posilováním konkurenceschopnosti na telekomunikačním trhu v ČR byly připraveny technické podklady pro vydání licencí, včetně podkladů pro přiděly v pásmu 28 GHz sloužící k budování širokopásmových přístupových sítí. Tyto licence budou uděleny na základě výběrového řízení. V návaznosti na udělení licencí pro provozování úzkopásmových přístupových sítí v pásmu 3,5 GHz byla řešena problematika týkající se kompatibility přístupových sítí s radiolokačními prostředky AČR. Složkami státní inspekce telekomunikací byla provedena kontrola všech radiolokačních prostředků, jejímž cílem bylo zjistit všechny potřebné technické informace a podklady, které jsou nezbytné pro rozhodnutí o následných opatřeních nutných k eliminaci vzniklého rušení.

V souladu se závazky vyplývajícími ze zákona o telekomunikacích ČTÚ připravil další části Plánu využití kmitočtových pásem 380-470 MHz, 1700-1900 MHz, 2200-2700 MHz, 10-12,5 GHz, 12,5-14,5 GHz, 15,35-21,2 GHz, 21,2-24,5 GHz a 27,5-29,5 GHz, které byly následně publikovány v Telekomunikačním věstníku.

Pro zjednodušení administrativních postupů byly vydány nové generální licence k provozování vysílacích rádiových zařízení:

- pozemní pohyblivé služby, která jsou součástí terminálů GSM-R provozovaných pro železniční účely v kmitočtových úsecích 876-880 MHz a 921-925 MHz,
- družicové pozemní pohyblivé služby v kmitočtovém pásmu 1,5 GHz, která jsou součástí družicových uživatelských terminálů v kmitočtových úsecích 1525,0-1559,0 MHz a 1626,5-1660,5 MHz,
- družicové pozemní pohyblivé služby, která jsou součástí terminálů systému Iridium v kmitočtových úsecích 1 621,35 až 1 626,50 MHz.

V souvislosti s efektivnějším využíváním kmitočtového spektra došlo také ke změnám stávajících generálních licencí:

- generální licence č. GL – 12/R/2000, ve znění změny č. 1 a č. 2 k provozování pozemních vysílacích rádiových zařízení pro širokopásmový přenos dat na principu rozprostřeného spektra (zařízení RLAN),
- generální licence č. GL – 22/R/2003 k provozování vysílacích rádiových zařízení malého výkonu (občanských radiostanic), určených pro rádiové spojení fyzických nebo právnických osob.

K veřejné diskusi byl publikován návrh generální licence k provozování pohyblivých vysílacích rádiových zařízení, která jsou součástí elektronických systémů provozovaných ve vysoce výkonných místních rádiových sítích RLAN v kmitočtovém pásmu 5 GHz. V návaznosti na mezinárodní jednání k problematice harmonizovaného využívání kmitočtového pásma 5 GHz však uvedená generální licence nebyla v roce 2003 vydána.

Proběhla řada jednání pracovních skupin pro kmitočtové plánování, systémové inženýrství a regulaci CEPT/ERC/ECC i jednání vybraných pracovních týmů těchto skupin. Pracovníci ČTÚ se zúčastnili také některých zasedání jednotlivých pracovních skupin v rámci skupiny kmitočtového plánování CEPT/ERC/ECC a spolu s pracovníky kmitočtového úřadu Armády ČR také pravidelných civilně-armádních jednání kmitočtového podvýboru NATO (FMSC) a jeho pracovní skupiny (PWG FMSC). V rámci práce kmitočtového podvýboru se zástupce aktivně zúčastnil přípravy Armádní kmitočtové pozice NATO k jednotlivým bodům programu Světové radiokomunikační konference WRC-03. V rámci přípravy zavedení digitálního zemského televizního vysílání DVB-T v České republice proběhla řada dvou a vícestranných jednání k problematice plánování využití kmitočtů pro vysílání digitálního rozhlasu T-DAB a digitální televize DVB-T.

Tato jednání řešila problematiku dvou nebo vícestranné mezinárodní koordinace kmitočtů pro DVB-T a problematiku harmonizované přípravy technických podkladů pro Regionální radiokomunikační konferenci ITU, jejíž první část se uskuteční v roce 2004. Výsledkem jednání bylo úspěšné provedení mezinárodních koordinací vysílačů, umožňujících vytvoření jedné celoplošné sítě pro šíření digitálního multiplexu obsahujícího minimálně 4 televizní programy pro cca 80 % obyvatel a druhé s možností příjmu dalších minimálně 4 digitálních programů pro cca 30 % obyvatel. Tím byly ČTÚ vytvořeny základní technické podmínky pro možnost zahájení řádného digitálního televizního vysílání bez omezení stávajícího vysílání analogového. Ve zmíněných mezinárodních koordinacích kmitočtů využitelných pro digitální televizní vysílání bude ČTÚ nadále pokračovat s cílem zvýšení počtu obyvatel, kteří budou mít možnost příjmu tohoto druhu vysílání.

Pracovníci správy kmitočtového spektra se také v roce 2003 zúčastnili v rámci Vídeňské dohody, jejímž členem je i Česká republika, jednání pracovních podskupin SWG –FS a SWG-MS. Tyto podskupiny, které jsou součástí technické skupiny TWG-HCM, řeší důležité otázky týkající se mezinárodních kmitočtových koordinací v pevné a pozemní pohyblivé službě. Značná pozornost podskupiny pro pevnou službu byla věnována zejména problematice možnosti zjednodušení procesu mezinárodní koordinace kmitočtů pro pevnou službu. Práce jednotlivých pracovních podskupin byla zhodnocena na plenárním zasedání Vídeňské dohody, které se uskutečnilo v listopadu roku 2003. Výsledkem tohoto jednání bylo přijetí nového textu dohody, který je přístupný na internetových stránkách (<http://ba.bmwa.bund.de/englisch/index.htm>). Problematiku týkající se zjednodušení mezinárodní koordinace kmitočtů pro pevnou službu se však dořešit nepodařilo a jednání budou pokračovat i v roce 2004.

3.4.1 Meziřesortní spolupráce

V souladu se zákonem o telekomunikacích je problematika využívání kmitočtového spektra a otázky účelného hospodaření s kmitočtovým spektrem pro vojenské účely projednávána s ministerstvem obrany, které na těchto jednáních zastupuje kmitočtový úřad AČR – NARFA CZ. Na společných jednáních jsou projednávány zejména otázky související s rozdělením jednotlivých kmitočtových pásem mezi civilní a armádní uživatele a další požadavky vyplývající ze specifického využití kmitočtů resortem ministerstva obrany.

V roce 2003 se uskutečnilo 9 společných jednání a pracovních porad věnovaných řešení nejdůležitějších otázek.

Těžiště činnosti spočívalo v přípravě stanovisek ČR k návrhům nebo požadavkům kmitočtových orgánů NATO, popřípadě ke zpracování požadovaných dotazníků.

Z nejdůležitějších otázek projednávaných v průběhu roku 2003 lze uvést následující:

- upřesňování harmonogramu uvolňování kmitočtových pásem pro potřeby Armády ČR,
- příprava společného stanoviska k jednotlivým bodům programu světové radiokomunikační konference WRC-03,
- účast zástupce NARFA CZ v rámci národní delegace České republiky na WRC-03,
- problematika rušení systémů místních přístupových sítí prostředky radiolokační služby AČR,
- příprava podkladů pro Regionální radiokomunikační konferenci ITU z hlediska zajištění ochrany armádních radiokomunikačních systémů,
- příprava stanoviska k problematice nasazení nových radiolokačních prostředků zařazených do systému NATO,
- problematika modernizace radiolokačních prostředků AČR,
- problematika související s využíváním kmitočtů v době krizových situací.

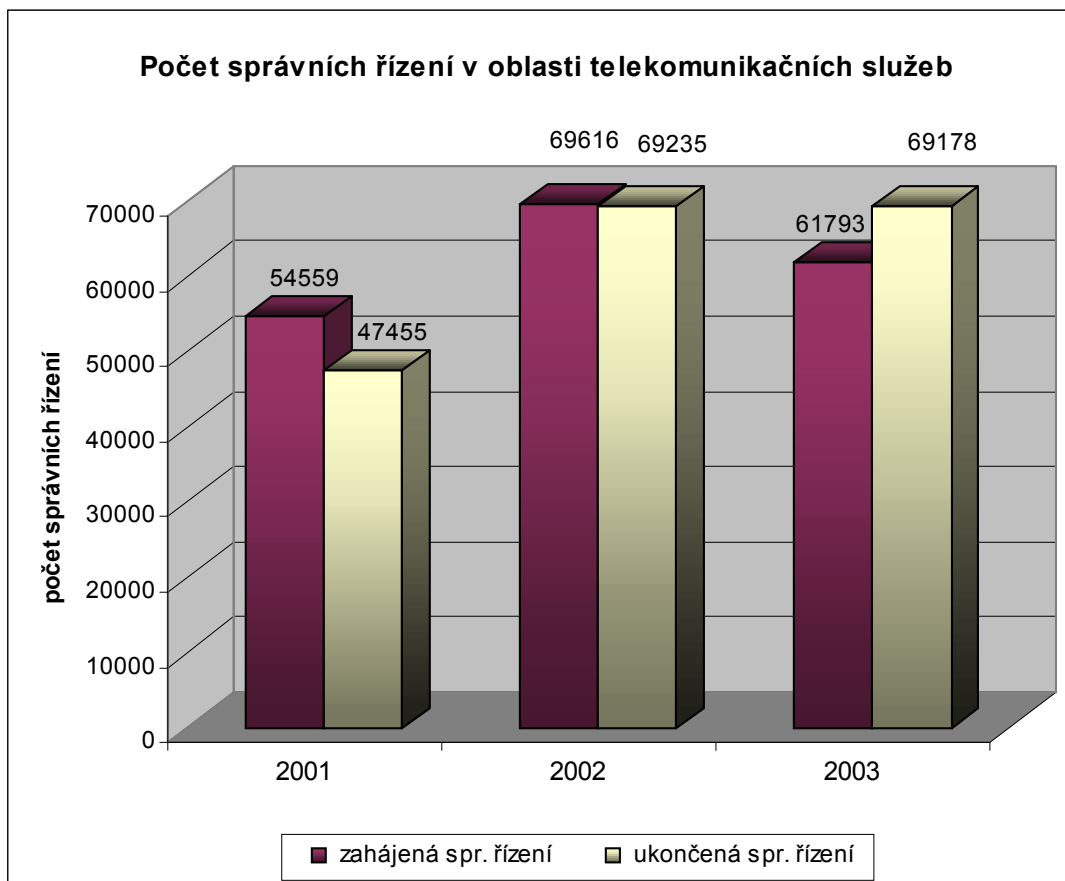
3.4.2 Spolupráce s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání

V souladu se zněním zákona o telekomunikacích je problematika využívání kmitočtového spektra vyhrazeného pro rozhlasovou službu projednávána s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání. Spolupráce mezi Radou pro rozhlasové a televizní vysílání a ČTÚ v roce 2003 probíhala v souladu se zákonem o telekomunikacích a zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání. ČTÚ předává Radě na základě jejích požadavků zkoordinované kmitočty včetně technických parametrů a předává Radě v pravidelných měsíčních intervalech databázi provozovaných vysílačů, včetně parametrů. V průběhu roku 2003 bylo Radě předáno 50 kmitočtů pro VKV FM vysílání a 42 kmitočtů pro analogové televizní vysílání. Dílčí problémy byly řešeny v běžném pracovním styku.

S členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání byla opakovaně diskutována i problematika přechodu od vysílání analogové televize k vysílání televize digitální. Pozornost byla zaměřena zejména na součinnost obou regulačních orgánů při vydávání licencí potřebných pro provozování vysílacích sítí pro šíření multiplexů DVB-T.

V rámci přípravy přechodu na digitální vysílání byla Rada pro rozhlasové a televizní vysílání požádána o vydání souhlasu s vydáním povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení pro šíření DVB-T vysílání. Návrhy dvou sítí byly sestaveny ze zkoordinovaných kmitočtů v návaznosti na projednávanou aktualizaci Koncepce přechodu na digitální vysílání.

V návaznosti na realizaci procesu uvolnění 12. TV kanálu ČTÚ předal Radě pro rozhlasové a televizní vysílání technické podklady všech nově přidělených náhradních kmitočtů, aby bylo možné provést příslušné změny v licenci provozovatele rozhlasového a televizního vysílání.



3.5 Výkon státní inspekce telekomunikací

Při výkonu státní inspekce telekomunikací podle ustanovení § 96 zákona o telekomunikacích Úřad kontroluje zejména plnění povinností a podmínek stanovených zákonem o telekomunikacích a vydanými prováděcími předpisy k tomuto zákonu. Zjišťuje, zda osoby, jimž ukládá tento zákon a prováděcí předpisy povinnosti v oblasti telekomunikací, plní uložené povinnosti a zda dodržují podmínky stanovené v rozhodnutích vydaných Úřadem.

3.5.1 Státní inspekce na úseku telekomunikací

- Činnost státní inspekce na úseku telekomunikací byla v roce 2003 zaměřena zejména na:
- kontrolu předložených hodnocení plnění parametrů a ukazatelů kvality univerzální služby v pevné telekomunikační síti poskytovateli veřejné telefonní služby v roce 2002, kterým plnění těchto parametrů a ukazatelů bylo uloženo telekomunikační licencí,
 - prověření zprávy o plnění minimálního požadavku na rozvoj sítě definovaný ukazatelem pokrytí obyvatelstva signálem GSM držitelů telekomunikační licence ke zřízení a provozování veřejné mobilní sítě podle normy GSM,
 - posouzení a zpracování připomínek k návrhům Všeobecných podmínek veřejné telekomunikační služby, předložených ČTÚ poskytovateli veřejných telekomunikačních služeb,
 - projednání a schválení návrhů změn (změny č. 1, 2 a 3) Všeobecných podmínek společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., pro poskytování univerzální služby,

- vyřizování podání týkajících se jakosti poskytovaných telekomunikačních služeb, pokud tato podání nebyla projednávána ve správním řízení,
- kontrolu plnění podmínek stanovených k zabezpečení dostupnosti telekomunikační služby veřejných telefonních automatů, poskytované společností ČESKÝ TELECOM, a. s., v rámci univerzální služby,
- kontrolu dodržování podmínek vydaných rozhodnutí o přidělení čísel, číselných řad, k poskytování telekomunikačních služeb a dodržování Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí,
- kontroly plnění smluv o propojení telekomunikačních sítí, příp. kontroly plnění rozhodnutí ČTÚ, která nahrazovala smlouvu o propojení sítí.

V roce 2003 bylo v rámci výkonu státní inspekce na úseku telekomunikací provedeno a ukončeno 6179 kontrol dodržování podmínek stanovených v telekomunikační licenci ke zřizování a provozování veřejné telekomunikační sítě, dodržování podmínek telekomunikační licence k poskytování veřejné telefonní služby prostřednictvím veřejné pevné sítě a dodržování podmínek telekomunikační licence k poskytování veřejné telefonní služby prostřednictvím veřejné mobilní sítě. Za nedostatky zjištěné při těchto kontrolách bylo ve správním řízení uloženo celkem 7 pokut v úhrnné výši 3 525 tis. Kč.

Nejrozsáhlejší kontrolní akcí v roce 2003 byly kontroly dodržování podmínek stanovených telekomunikační licencí k poskytování veřejné telefonní služby prostřednictvím veřejné pevné telekomunikační sítě společností ČESKÝ TELECOM, a. s., při poskytování služby veřejných telefonních automatů (VTA) v rámci poskytování univerzální služby, provedené v měsíci dubnu 2003. Kontrolováno bylo zajištění dostupnosti služby VTA stanovené v telekomunikační licenci, zajištění bezbariérového přístupu k VTA a zvláštní vybavení VTA (§ 36 odst. 1 písm. b) zákona o telekomunikacích), a vybavení VTA telefonním seznamem (§ 35 odst. 1 písm. e) zákona o telekomunikacích). Zkontrolováno bylo celkem 4795 VTA, tj. cca 20 % z celkového počtu VTA, provozovaných společností ČESKÝ TELECOM, a. s. Ve správním řízení vedeném na základě nedostatků zjištěných při těchto kontrolách byla společnost uložena pokuta. Rozhodnutí o uložení pokuty nenabýlo k 31. 12. 2003 právní moci, protože společnost ČESKÝ TELECOM, a. s., proti tomuto rozhodnutí podala odvolání.

Další rozsáhlou kontrolní akcí byla kontrola dodržování podmínek stanovených v rozhodnutích o přidělení čísel a dodržování Číslovacího plánu veřejných telefonních sítí při poskytování služeb se zvláštním tarifem, přístupové kódy služeb 900, 906 a 909, provedená v měsících listopad a prosinec 2003. Zkontrolováno bylo 595 čísel přidělených rozhodnutím o přidělení čísel k poskytování služeb se zvláštním tarifem. Kontrolou bylo zjištěno porušování rozhodnutí o přidělení čísel a Číslovacího plánu v 79 případech, a to společnostmi GRYF s. r. o., HALOTEL s. r. o., ERIKA, a. s. a WPI Ringier, s. r. o., poskytováním služby se zvláštním tarifem pro dospělé (služby erotické povahy) na číslech rozhodnutím o přidělení a Číslovacím plánem určených k poskytování obchodních a odborných služeb, resp. služeb typu soutěže a hry po telefonu, seznamky, inzerce, horoskopy a obdobné služby. Se společností GRYF s. r. o. bylo z důvodu porušování podmínek rozhodnutí o přidělení čísel a Číslovacího plánu zahájeno správní řízení již v roce 2003, s ostatními společnostmi, porušujícími podmínky rozhodnutí o přidělení čísel a Číslovacího plánu, bude správní řízení zahájeno v prvním čtvrtletí roku 2004.

Za nedodržování podmínek generálních licencí k poskytování telekomunikačních služeb, které bylo zjištěno při kontrolách (provedeno a ukončeno 58 kontrol), bylo uloženo 20 pokut v celkové výši 8 541 tis. Kč, z toho byly uloženy 3 pokuty v celkové výši 5 mil. Kč

(společnostem ČESKÝ TELECOM, a. s., Aliatel a. s. a Electronic Group Czechia s. r. o.) v souvislosti s přenastavením volání na Internet přes čísla přístupových kódů služeb se zvláštním tarifem.

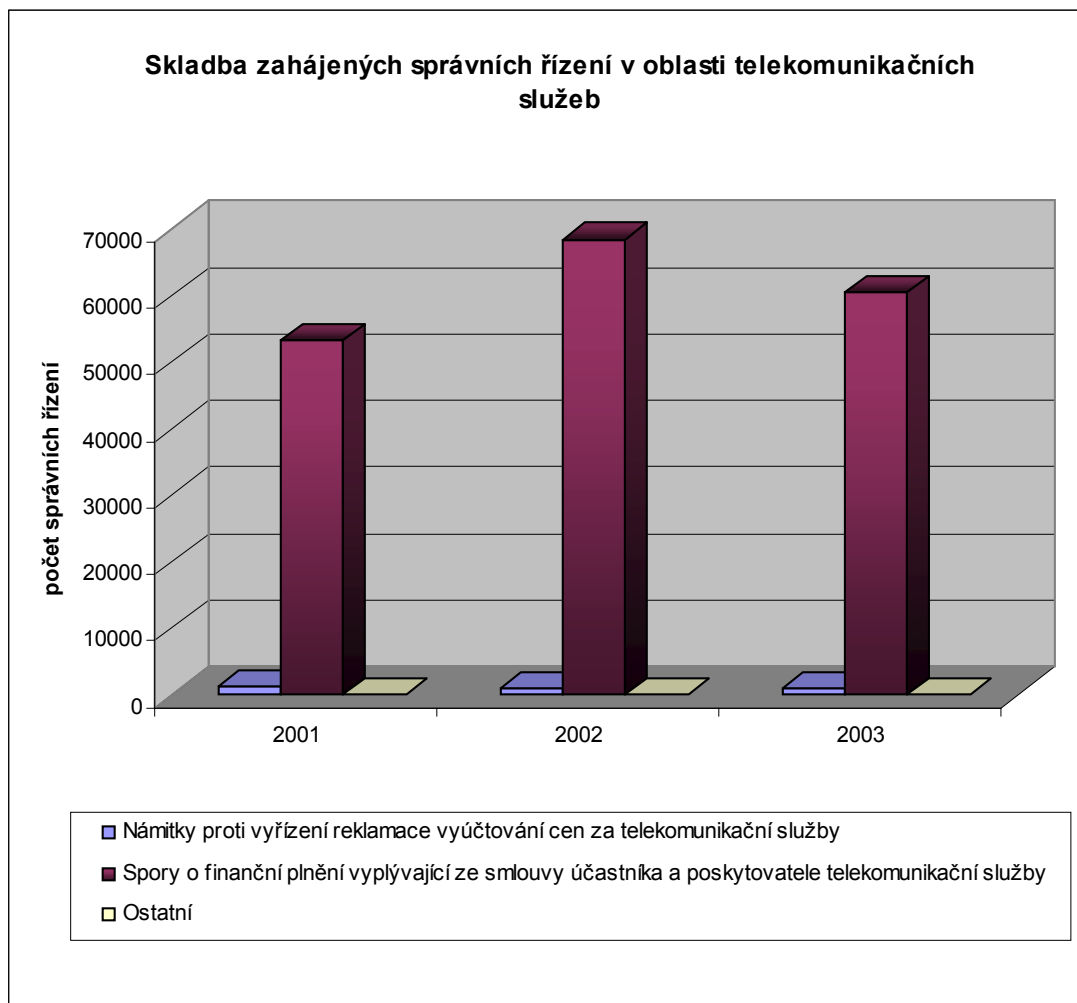
V rámci výkonu státní inspekce telekomunikací bylo v roce 2003 na základě oznámení provozovatelů telekomunikačních sítí a poskytovatelů telekomunikačních služeb zahájeno 609 správních řízení za neoprávněné přerušení telekomunikační služby nebo jiný zásah do ní. Za zjištěné a prokázané přerušení telekomunikační služby bylo uloženo celkem 516 pokut ve výši cca 4 820 tis. Kč.

V roce 2003 bylo provedeno 34 kontrol dodržování podmínek pro vystavování a uvádění koncových telekomunikačních zařízení na trh a na základě zjištěného porušení podmínek byla uložena 1 pokuta ve výši 20 tis. Kč. Za zjištěné nedodržování podmínek připojení koncových telekomunikačních zařízení k veřejné telekomunikační síti bylo uloženo 21 pokut v celkové výši cca 203 tis. Kč.

Za neoprávněný výkon telekomunikační činnosti (vykonávání telekomunikačních činností bez telekomunikační licence, povolení, oprávnění nebo osvědčení o registraci poskytování služeb podle GL) bylo na základě výsledků z provedených 138 kontrol uloženo 121 pokut ve výši cca 4 823 tis. Kč.

V oblasti rozhodování ve sporech v telekomunikačních službách došlo v roce 2003 v porovnání s rokem 2002 k mírnému nárůstu počtu podaných námitek proti vyřízení reklamací vyúčtování cen za telekomunikační služby (z 959 na 1024). Tento nárůst souvisí s problematikou tzv. žlutých linek, tj. přenastavení volání na Internet přes čísla služeb se zvláštním tarifem. Řešení těchto případů a jejich projednávání klade vyšší nároky na čas a na odborné znalosti zaměstnanců, kteří tyto případy řeší, protože se z velké části jedná o nesouhlas s cenou za poskytované přídatné a doplňkové telekomunikační služby (např. za INTERNET, služby se zvláštním tarifem, služby ADSL apod.). Při šetření námitek proti vyřízení reklamace vyúčtování cen za telekomunikační služby bylo v roce 2003 provedeno celkem 678 ohledání (místních šetření).

V porovnání s rokem 2002 došlo v roce 2003 k poklesu obdržených podání ve věci rozhodování sporu o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb. V roce 2003 bylo ve věci sporu o finanční plnění vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi účastníkem a poskytovatelem telekomunikační služby zahájeno celkem 60574 správních řízení, což je oproti roku 2002 (68 537 zahájených správních řízení) pokles o cca 11,5 %. Lze konstatovat, že od nabytí účinnosti zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, od kdy se počty těchto podání neustále zvyšovaly, došlo v roce 2003 k obratu. Řešení těchto případů je složité a časově náročné. Ve značném počtu případů se jedná o návrhy na řízení ve věci povinnosti účastníka k finančnímu plnění podané proti již zaniklým společnostem, nebo společnostem v konkurzu, a o rozhodování o povinnosti finančního plnění u fyzických nebo právnických osob při změně adresy sídla společnosti, resp. trvalého pobytu fyzické osoby. Zásilkou se velmi často vrací s tím, že se adresát na uvedené adrese nezdržuje.



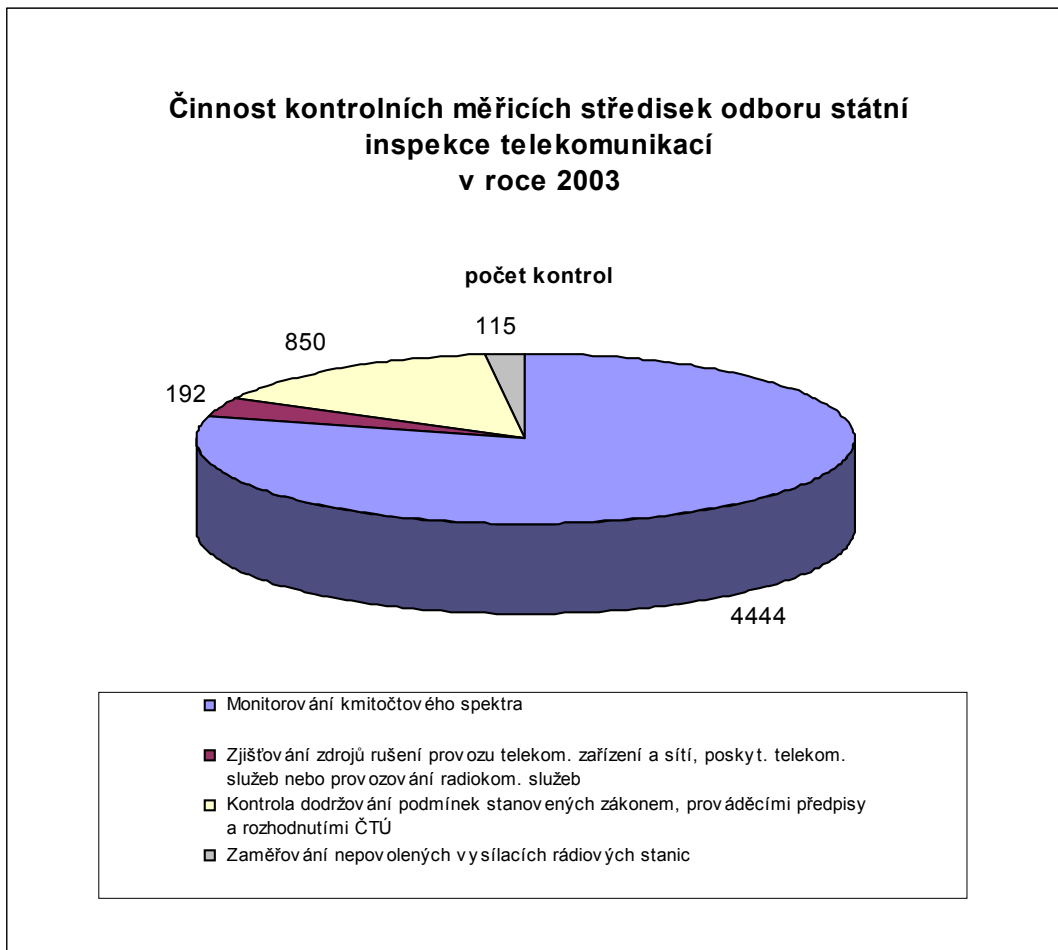
V prvním pololetí roku 2003 byla provedena kontrola splnění povinnosti držitelů telekomunikační licence k poskytování veřejné telefonní služby podle ustanovení § 34 odst. 2 písm. c) zákona o telekomunikacích, tj. splnění povinnosti předložit Úřadu vyhodnocení ukazatelů kvality za uplynulý rok. Společnosti, držitelé telekomunikační licence, které měly Metodiku pro vyhodnocení ukazatelů kvality schválenou, požadované vyhodnocení v termínu předložily, i když s různou kvalitou. Nej kvalitněji bylo zpracováno vyhodnocení předložené společností ČESKÝ TELECOM, a. s. Vyhodnocení s nedostatečným odůvodněním nesplnění ukazatele kvality „doba potřebná pro zřízení telefonní služby“ předložila společnost Aliatel, a. s. Následná kontrola u společnosti Aliatel, a. s. prokázala, že předmětný ukazatel kvality společnost plní a na základě doplněného zdůvodnění bylo možné i toto vyhodnocení vzít na vědomí.

V měsíci červenci 2003 byla provedena kontrola plnění povinností držitelů telekomunikační licence k poskytování veřejné telefonní služby prostřednictvím veřejné pevné telekomunikační sítě s důrazem na plnění článku 6. telekomunikační licence, tj. zpracovat a Úřadu předložit metodiku systému evidence, kontroly a vyhodnocování ukazatelů kvality poskytované telekomunikační služby podle vyhlášky č. 196/2000 Sb. Celý tento proces byl ukončen 10. prosince 2003, kdy všem telekomunikačním společnostem jimi zpracovaná a předložená Metodika byla předsedou Úřadu schválena. To dává předpoklad pro splnění povinnosti předložit Úřadu vždy do 31. 3. následujícího roku vyhodnocení kvality poskytované telekomunikační služby v hodnoceném roce podle schválené metodiky všemi držiteli licence.

3.5.2 Státní inspekce na úseku radiokomunikací

Výkon státní inspekce na úseku radiokomunikací byl v roce 2003 zaměřen zejména na tyto činnosti:

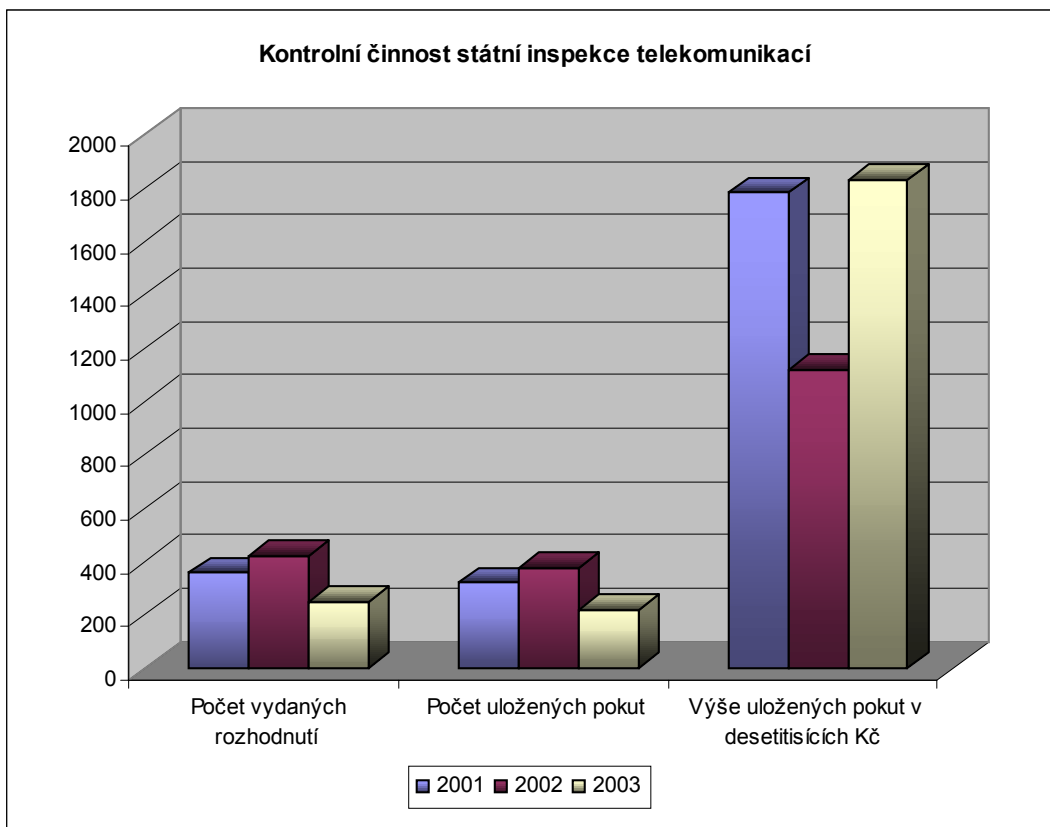
- v souvislosti s uvolňováním 12. TV kanálu pro vysílání digitálního rozhlasu T-DAB proběhla akce přeladění 84 televizních převaděčů na jiný vysílací kanál, včetně změny vyzařovacího diagramu vysílače 12. kanálu na Bukové Hoře. Kontrola byla zaměřena na zdokumentování nezbytných nákladů vynaložených ze státních prostředků na tuto akci a na zajištění co nejkvalitnějšího signálu přeladěných převaděčů,
- ve spolupráci s Ministerstvem obrany ČR byla řešena problematika rušení vyzařováním radarů Armády ČR do pásma 3,5 GHz využívaného pro pevný bezdrátový přístup k internetu a k přenosu dat. Bylo provedeno měření vyzařování všech vojenských radarů provozovaných na území ČR a s Armádou České republiky byl dohodnut další postup při odstraňování rušení,
- v příhraničních oblastech ČR byl proveden průzkum pokrytí signálem GSM a zajištění krizové komunikace v oblastech se zvýšeným bezpečnostním rizikem. V podrobném proměření vytipovaných obcí se bude pokračovat v roce 2004,
- byla prováděna kontrola dodržování technických parametrů kmitočtového přidělu stanovených v generálních licencích k provozování vysílacích rádiových zařízení, zejména v harmonizovaném pásmu RLAN 2,4 GHz,
- v rámci kontroly účelného využívání kmitočtového spektra bylo prováděno měření obsazenosti kmitočtových pásem, využití přidělených kmitočtů, dodržování stanovených podmínek kmitočtového přidělu a další měření pro správu kmitočtového spektra,
- kontroly dodržování podmínek generální licence k provozování vysílacích rádiových zařízení a kontroly dodržování podmínek vydaných povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení,
- kontroly dodržování podmínek generální licence ke zřizování a provozování veřejných telekomunikačních sítí určených výhradně k jednosměrnému šíření TV nebo R signálů po vedení,
- šetření a zjišťování zdrojů zjištěného nebo ohlášeného rušení rozhlasového a televizního příjmu, rušení rádiových zařízení a sítí a rušení veřejných telekomunikačních sítí určených výhradně k jednosměrnému šíření televizního nebo rádiového signálu po vedení,
- v oblasti mezinárodních aktivit bylo za základě požadavku CEPT provedeno měření šumového pozadí v pásmu krátkých vln,
- v rámci výstavby Automatizovaného systému monitorování kmitočtového spektra (dále jen ASMKS) byly zpracovány technické specifikace zařízení, proběhlo výběrové řízení a byly uzavřeny kontrakty na dodávky zařízení z prostředků Phare pro I. etapu výstavby systému. Byly zpracovány a schváleny koncepce ASMKS, rozvaha finanční náročnosti projektu a časový plán realizace celého projektu. Na základě těchto dokumentů byl zpracován požadavek na finanční prostředky ze státního rozpočtu, který byl projednán s ministerstvem financí. Pro umístění stacionárních neobsluhovaných monitorovacích stanic byl proveden výběr stanovišť. Koncem roku byly zahájeny stavební úpravy stávajících monitorovacích stanovišť nezbytné pro instalaci nových technologických zařízení.



V roce 2003 bylo provedeno 1417 šetření a zjišťování zdrojů rušení rozhlasového a televizního příjmu a provozovatelům rušícího zařízení bylo uloženo 9 pokut ve výši 233 tis. Kč a za rušení rádiových zařízení a sítí zjištěné při provedených 82 šetřeních byla uložena 1 pokuta ve výši 15 tis. Kč. Dále bylo provedeno 129 šetření rušení veřejné telekomunikační sítě určené výhradně k jednosměrnému šíření TV nebo R signálů po vedení. Pokuta nebyla uložena ani v jednom ze šetřených případů.

Za nedodržování podmínek generální licence ke zřizování a provozování veřejných telekomunikačních sítí určených výhradně k jednosměrnému šíření TV nebo R signálů po vedení (provedeno 40 kontrol) byla uložena 1 pokuta ve výši 5 tis. Kč, za nedodržování podmínek generální licence ke zřizování a provozování vysílačích rádiových zařízení (provedeno 107 kontrol) bylo uloženo 22 pokut v celkové výši cca 512 tis. Kč a za nedodržování podmínek povolení k provozování vysílačích rádiových zařízení (434 provedených kontrol) bylo uloženo 18 pokut v celkové výši 509 tis. Kč.

Za bránění výkonu státní inspekce telekomunikací byla v roce 2003 uložena 1 pokuta ve výši 30 tis. Kč, a to z důvodu neumožnění vstupu do objektu za účelem zjištění zdroje rušení.



3.6 Činnost legislativní a právní

V oblasti vnější legislativy Úřad uplatňoval připomínky k návrhům právních předpisů, a to především z hlediska jeho působnosti, tj. pro oblast telekomunikací.

Šlo zejména o změny předpisů oboru trestního práva hmotného i procesního. Připomínky se týkaly převážně trestných činů v oblasti telekomunikací a používané zastaralé terminologie. V souvislosti se změnami právní úpravy oblasti evidence obyvatel pak byla z podnětu Úřadu připravena novela zákona o telekomunikacích, s cílem usnadnit a zefektivnit činnost Úřadu, převážně v rámci správního řízení.

Rovněž byly uplatněny připomínky k návrhům právních předpisů, týkající se obecně postavení správních úřadů a jejich zaměstnanců, spojených s realizací vládní reformy státní správy. Mimo jiné byly uplatňovány připomínky k návrhům upravujícím platové poměry zaměstnanců ve veřejných službách, dále byly uplatněny připomínky k návrhům materiálů, kterými byl stanoven katalog prací a kvalifikační předpoklady k výkonu správních činností, kde bylo definováno nové znění správních činností v oboru telekomunikací.

Dále Úřad uplatňoval v rozsahu své působnosti zásadní připomínky k materiálům koncepčního charakteru. V oblasti správy kmitočtového spektra šlo převážně o připomínky, které se týkaly aktualizace koncepce digitálního rozhlasového a televizního vysílání v České republice.

V souvislosti s touto legislativní činností je nutno upozornit, že v polovině roku 2003 byla završena snaha pracovní skupiny, která vznikla při Úřadu vlády v roce 2002, a jejímiž členy byli i zástupci Úřadu, a která ve snaze koncepčně sjednotit postavení tzv. regulačních úřadů v České republice vypracovala materiál nazvaný „Obecný model státních regulačních úřadů“. Předmětný materiál je založen na využití nejširší praxe a doporučení OECD a EU a představuje první krok na cestě k realizaci tohoto záměru.

Za hlavní legislativní úkol Úřadu v roce 2003 je nutno považovat jeho účast na přípravě návrhu zákona o elektronických komunikacích, včetně příslušných prováděcích předpisů. Zákon o elektronických komunikacích, jehož cílem je transpozice předpisů nového evropského právního rámce v oboru elektronických komunikací do právního řádu ČR, by měl v roce 2004 nahradit stávající zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zpracovatelem návrhu zákona o elektronických komunikacích je Ministerstvo informatiky. Podkladem k přípravě paragrafového znění návrhu tohoto zákona však byl materiál zpracovaný Úřadem a dokončený počátkem roku 2003. Dalšímu procesu tvorby návrhu zákona o elektronických komunikacích pak Úřad spolu se zástupci odborné veřejnosti napomáhal svými stanovisky, připomínkami i konkrétními návrhy na úpravu určitých ustanovení této nové právní úpravy. Vše bylo zakončeno účastí Úřadu na meziresortním připomínkovém řízení koncem roku 2003.

Úřad se z pohledu regulace telekomunikačních sítí a služeb v rámci spolupráce na přípravě nového zákona o elektronických komunikacích zejména zaměřil na uplatnění takových návrhů, které by měly zajistit, aby požadavky tzv. „nového právního rámce EU pro oblast elektronických komunikací“ byly v této nové právní úpravě promítnuty skutečně transparentně a jednoznačně.

Současně s tím pak Úřad pro oblast regulace telekomunikačních sítí a služeb připravil pro ministerstvo informatiky i úvodní návrhy vybraných prováděcích předpisů, a to:

- a) návrh vyhlášky, kterou se stanoví charakteristiky přiměřeného požadavku na přístup k univerzální službě, podmínky přístupu k Internetu, parametry kvality a jejich hodnoty, metody měření a výkonnostní cíle pro služby poskytované podnikatelskými subjekty v rámci univerzální služby v elektronických komunikacích,
- b) návrh vyhlášky, kterou se stanoví náležitosti návrhu smlouvy o přístupu a o propojení veřejných telekomunikačních sítí,
- c) návrh vyhlášky, kterou se stanoví druhy a charakteristiky koncových bodů a rozhraní veřejné komunikační sítě,
- d) návrh vyhlášky, kterou se stanoví charakteristiky funkcí speciálně vybavených telekomunikačních koncových zařízení,
- e) návrh vyhlášky o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel a kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány,
- f) návrh vyhlášky o technických a provozních podmínkách amatérské radiokomunikační služby,
- g) návrh vyhlášky o náležitostech přihlášky ke zkoušce k prokázání odborné způsobilosti k obsluze vysílacích rádiových zařízení, o rozsahu znalostí potřebných pro jednotlivé druhy odborné způsobilosti, o způsobu provádění zkoušek, o druzích průkazů způsobilosti a době jejich platnosti,
- h) návrh nařízení vlády, kterým se stanoví výše a způsob výpočtu poplatků za práva plynoucí z oprávnění k využívání kmitočtů a čísel,
- i) návrh nařízení vlády, kterým se stanoví způsob a výše tvorby prostředků radiokomunikačního účtu a způsob jejich čerpání

V oblasti vnitřní legislativy Úřadu došlo ke zpracování změn některých vnitřních předpisů, a to ve snaze precizovat příslušnou úpravu též ve smyslu zjištění samostatného oddělení interního auditu.

3.7 Stížnosti

V průběhu roku 2003 bylo Úřadu doručeno celkem 13 podání, která byla s přihlédnutím k jejich charakteru a obsahu vyřízena jako stížnosti v souladu s vládní vyhláškou č. 150/1958 Ú.1., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících (dále jen „vyhláška“). Jednalo se o stížnosti kritizující činnost Úřadu, nebo směřující proti pracovním postupům zaměstnanců Úřadu v tom směru, zda se tito nedopouštějí porušování platného zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o telekomunikacích“), případně poukazující na zásadní porušování cit. zákona.

Všechny došlé stížnosti byly v roce 2003 vyřízeny. Šetřením bylo zjištěno, že 12 z uvedených stížností jsou stížnostmi neoprávněnými a pouze jedna byla vyhodnocena jako stížnost oprávněná. V porovnání s předchozími obdobími tedy klesl v roce 2003 výrazně jak počet stížností uplatněných, tak jejich oprávněnost.

V případech stížností, vyřízených jako neoprávněné, se ve 3 případech jednalo o údajně nesprávné jednání zaměstnanců Úřadu, které však nebylo prokázáno. Na nečinnost Úřadu a průtahy ve správním řízení byly uplatněny celkem 4 stížnosti, z toho byla jedna stížností opakovanou. Ostatní neoprávněné stížnosti se týkaly kritiky postupu Úřadu při udělování povolení podle zákona o telekomunikacích, jednání ve věci prodloužení platnosti všeobecného průkazu radiotelegrafisty námořní pohyblivé služby, placení dlužných telekomunikačních úhrad a rušení přiděleného kmitočtu. U stížností, vyhodnocených jako neoprávněné, nebylo nutno přijímat žádná opatření k nápravě.

Obsahem oprávněné stížnosti byla kritika nedodržování vyhlášky v činnosti Úřadu tak, že nebyla dodržena lhůta k vyřízení stížnosti uplatněné dříve. V daném případě bylo zjištěno, že skutečně došlo k pochybení zaměstnance Úřadu, který nedodržel přesně příslušné ustanovení vyhlášky. Na základě tohoto zjištěného nedostatku bylo odpovědnému zaměstnanci Úřadu vysloveno napomenutí.

Kromě důsledného zabezpečování postupů při vyřizování stížností v souladu s vyhláškou Úřad provedl koncem roku 2003 na základě doporučení samostatného oddělení interního auditu doplnění vnitřního předpisu, kterým ještě důsledněji a podrobněji upravil konkrétní postupy v oblasti evidence stížností (zpřesnění a rozšíření databáze „Evidence stížností“ Úřadu), způsob jejich vyřizování, vedení spisového materiálu o stížnostech i provádění ročních rozborů vyřízených stížností, souvisejících s působností Úřadu. Lze konstatovat, že na Úřadu je věnována úseku vyřizování stížností důsledná a stálá pozornost.

Kromě vyřizování stížností se Úřad v roce 2003 zabýval i posouzením jednoho podnětu, došlého od Bytového družstva v Praze 7 ve věci instalace kabelové televize do domu a zřizování věcných břemen a doporučil postup v tomto směru a dvou případů doručených petic (požadavek občanů na zavedení levnějšího a dostupného internetu pro většinu domácností a dále pokrytím obce signálem operátorů mobilních telefonů) s návrhem na řešení současné situace.

3.8 Výroční zpráva Českého telekomunikačního úřadu o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím za rok 2003

Úřad zveřejňuje tuto Výroční zprávu o poskytování informací v roce 2003, kterou zpracoval podle § 18 zákona č. 106/1999 S., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

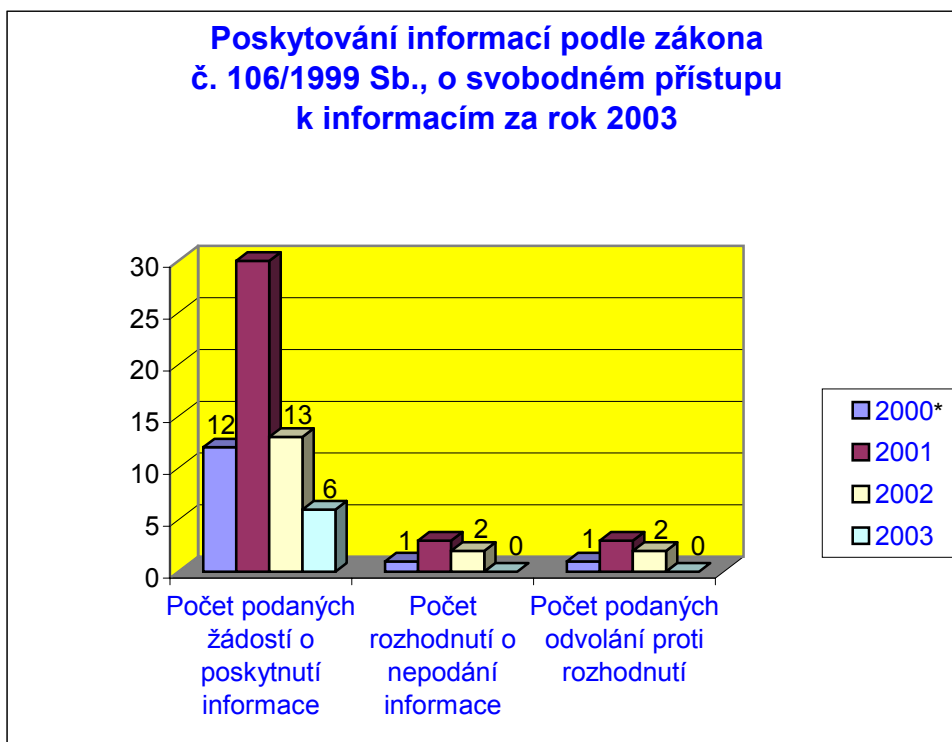
Základní informace o struktuře a činnosti Úřadu jsou v souladu s § 3 odst. 2 zákona zpřístupněny pro širokou veřejnost v informačním kiosku, umístěném ve vstupní hale sídla Úřadu a zveřejněny jak v publikaci „Český telekomunikační úřad“ vydávané Úřadem, naposledy v říjnu 2003, tak na internetové stránce Úřadu (www.ctu.cz).

a) Počet podaných žádostí o informace

V roce 2003 bylo na Úřad podáno a evidováno celkem 6 písemných (případně podaných elektronicky) žádostí o informace, které se týkaly jak oboru telekomunikací (2), tak oboru radiokomunikací (4). Dotazy se týkaly stavu správního řízení o uložení pokuty konkrétní právnické osobě, správnosti cenové regulace a výpočtu cen za propojení, zveřejňování Plánu přidělení kmitočtových pásem (Národní kmitočtová tabulka) a plánu využití kmitočtového spektra, podmínek provozování veřejné mobilní telekomunikační služby společnosti Český Mobil, a. s., přehledu o počtu základnových stanic v kmitočtových pásmech 3,5 GHz, 26 GHz, 900 a 1800 MHz. Dále bylo požadováno sdělení počtu případů rušivého vysílání do kmitočtu oprávněného držitele povolení v letech 2000 až 2003 a souvisejících postupů Úřadu a sdělení počtu sporů o náhradu škody, které Úřad vede. Písemné žádosti o informace, zahrnuté do evidence roku 2003, byly vyřízeny v souladu se zákonem a vnitřním předpisem Úřadu. V jednom případě nebylo žádosti o informace částečně vyhověno.

Žádosti o informace uplatněné telefonicky Úřad neevidoval s ohledem na jejich množství a charakter a operativně je vyřídil stejným způsobem.

Přehled vyřízených písemných žádostí o podání informací za rok 2003 v porovnání s předchozími obdobími od roku 2000 je uveden v tabulce (viz příloha – Tab. č. 18) a v následujícím grafu:



* Do 30. 6. 2000 byl ČTÚ součástí Ministerstva dopravy a spojů ČR

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí.

V roce 2003 nebylo podáno odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.

- c) Opis podstatných částí každého rozsudku soudu.
V roce 2003 soud nerozhodl žádný případ nevyhovění žádosti o informace.
- d) Výsledky řízení o sankcích za nedodržení zákona.
Úřad neuplatnil v roce 2003 žádné sankce, protože nedošlo k porušení postupů, stanovených zákonem.
- e) Další informace.
Úhrady nákladů za poskytnutí informací byly požadovány Úřadem v roce 2003 ve 2 případech žádostí o informace v celkové částce 1 402,- Kč, která byla subjekty, požadujícími informace, zaplácena.

Pozn.:

Tato výroční zpráva byla zveřejněna dne 27. 2. 2004 způsobem umožňujícím dálkový přístup, tj. na internetové stránce Úřadu (www.ctu.cz).

3.9 Rozhodování předsedy ČTÚ o opravných prostředcích proti rozhodnutím, vydaným ČTÚ

Předseda ČTÚ rozhoduje ve správním řízení jako odvolací orgán (správní orgán II. stupně) o řádných a mimořádných opravných prostředcích proti prvoinstančním rozhodnutím Českého telekomunikačního úřadu. Případy, které byly vráceny Vrchním soudem v Praze, případy rozhodované na základě mimořádných opravných prostředků nebo technicky či právně náročné jsou podle jeho požadavku posuzovány jeho poradním orgánem, který si pro tyto věci vytvořil. V těchto případech rozhoduje po posouzení věci na základě doporučení tohoto poradního orgánu. Jedná se o rozhodování ve věcech telekomunikací – zejména vydávání licencí, přidělování čísel, přidělování kmitočtů, ukládání pokut, spory o propojování, spory mezi poskytovateli telekomunikačních služeb a jejich účastníky a uživateli.

Tyto, ale i ostatní případy, kterých je většina, jsou pro předsedu ČTÚ zpracovávány a jeho rozhodnutí připravována odborem přezkoumávání rozhodnutí.

V roce 2003 bylo evidováno 2 976 podání, nevyřízeno z předchozího období 722, tj. celkem k vyřízení bylo 3 698 podání. Z toho bylo vyřízeno 2 914 podání, zůstalo nevyřízeno 784 podání, která přešla k vyřízení do roku 2004.

Největší počet rozhodovaných případů se týká určení povinnosti k finančnímu plnění vyplývající ze smluv mezi provozovateli telekomunikačních sítí a jejich účastníky a uživateli o poskytování telekomunikačních služeb. V roce 2003 došlo k opětovnému nárůstu námitek proti vyřízení reklamace výše vyúčtování u ČESKÉHO TELECOMU, a. s., zejména vlivem užívání tzv. Žlutých linek telefonními účastníky. Dále lze konstatovat vzrůstající počet rozhodnutí, vydávaných na úseku regulace telekomunikačních činností a rovněž roste počet sankcí ukládaných státní inspekcí telekomunikací za zjištěná porušení povinností, stanovených zákonem o telekomunikacích.

3.10 Krizové řízení

V oblasti krizového řízení a bezpečnosti zaměřil ČTÚ svoji pozornost na plnění úkolů personální a objektové bezpečnosti, ochrany utajovaných informací, civilního nouzového plánování (včetně civilních telekomunikací v NATO), obranného plánování a prosazování zásad telekomunikační podpory při řešení krizových situací do připravovaného zákona o elektronických komunikacích. Pozornost byla rovněž věnována přípravě a vytváření vhodných podmínek pro činnost Krizového štábu ČTÚ.

V roce 2003 byl ČTÚ zařazen mezi členy Ústředního krizového štábu (ÚKŠ) a předseda se stal členem ÚKŠ. Český telekomunikační úřad zajišťoval plnění povinností člena ÚKŠ, a to zejména s důrazem na jeho stálou dosažitelnost.

Dne 1. ledna 2003 nabyla účinnosti změna zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. V souladu s uvedenou změnou byl rozhodnutím předsedy ČTÚ zřízen Krizový štáb Českého telekomunikačního úřadu a vytvořeno krizové pracoviště ČTÚ.

Zástupci ČTÚ se pravidelně zúčastňovali jednání Výboru pro obranné plánování a podíleli se na zpracování a posuzování koncepčních dokumentů připravovaných pro jednání Bezpečnostní rady státu a Vlády ČR. Bylo zabezpečeno sjednocení a dopracování „katalogových listů“ na meziresortní úrovni za oblast telekomunikací, týkající se přechodu státu z mírového stavu do stavu ohrožení státu a válečného stavu. V první polovině roku 2003 byl jmenován zástupce ČTÚ do meziresortní odborné pracovní skupiny, kde se podílel na zpracování návrhu „Koncepte operační přípravy státního území“ za oblast telekomunikací a telekomunikační infrastruktury. Ve druhé polovině roku 2003 plnili určení zástupci ČTÚ úkoly související s přípravou, provedením a vyhodnocením mezinárodního cvičení CMX/ CME 2003.

Jmenovaní zástupci ČTÚ se pravidelně zúčastňovali plenárních zasedání, seminářů a jednání pracovních skupin, které organizoval Výbor pro plánování civilních komunikací při NATO (CCPC). V rámci civilního nouzového plánování na národní úrovni, na základě usnesení BRS č. 295/2002, pokynů ministerstva vnitra a ve spolupráci s ministerstvem informatiky, zpracoval ČTÚ za svoji působnost typový plán k „Narušení veřejných telekomunikačních vazeb velkého rozsahu“, který je určen jako výchozí dokument ke zpracování krizových plánů. Bylo rovněž zajištěno připojení ČTÚ na informační systém provozovaný Správou státních hmotných rezerv ARGIS a zástupci ČTÚ se podíleli na přípravě a provedení cvičení ZDROJE 2003.

Na základě „Vyhlášky č. 137/2003 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a administrativní bezpečnosti“ byl zpracován dodatek k „Řádu ochrany utajovaných skutečností ČTÚ“.

V rámci výkonu státní inspekce telekomunikací a z podnětů příslušných orgánů z oblasti zóny havarijního plánování zejména JE Dukovany, byla prováděna v uvedeném místě kontrolní měření úrovně signálu GSM se zaměřením na kvalitu mobilní telekomunikační služby prostřednictvím mobilních krizových telefonů. S výsledky měření byli seznámeni zástupci GŘ HZS MV, a to pro potřeby plánování dokrytí území s nedostatečným signálem.

V průběhu roku byly rovněž organizovány a provedeny dva nácviky evakuace zaměstnanců z objektu ČTÚ pro případ mimořádných událostí.

4. Zabezpečení činnosti ČTÚ

4.1 Ekonomické výsledky

Věcné problémy ve vztahu k rozpočtu

V průběhu I. pololetí 2003 byl nejpalčivějším problémem ČTÚ nedostatek prostředků na platy zaměstnanců, který vznikl v souvislosti s úpravou tarifních platů ve státní správě a ke které došlo s účinností od 1. 1. 2003. Dále vyplynula potřeba zvýšení prostředků na platy v souvislosti se zajišťováním pracovní pohotovosti v Ústředním krizovém štábu. Celková potřeba byla vyčíslena na částku 5 617 tis. Kč, část předpokládal ČTÚ pokrýt úsporou mzdových prostředků z důvodu nemocnosti a část ve výši 3 292 tis. Kč navrhoval řešit zvýšením schváleného rozpočtu na rok

2003. Ve své žádosti č.j. 14317/2003-602 ze dne 10. 4. 2003 zaslané na ministerstvo financí (dále jen MF) navrhoval využít prostředků rezervního fondu a to včetně pokrytí zvýšených výdajů na pojistné a převod FKSP.

MF vyhovělo požadavku ČTÚ na provedení rozpočtového opatření (dále jen RO) a dopisy č.j. 191/34144/2003 ze dne 28. května 2003 a 191/53021/2003 ze dne 23. června 2003 navýšilo prostředky na platy zaměstnanců na rok 2003 celkově o 2 629 tis. Kč. Zároveň povolilo překročení prostředků na platy zaměstnanců o dalších 663 tis. Kč, na zákonné pojistné a převod do FKSP celkem o 1 218 tis. Kč s tím, že bude kryto prostředky rezervního fondu a které budou v celkové výši 1 881 tis. Kč převedeny do příjmů ČTÚ.

Usnesením vlády č. 662 ze dne 7. července 2003 bylo uloženo správcům kapitol státního rozpočtu, včetně ČTÚ, zpracovat návrh redukce počtu systemizovaných míst v letech 2004 – 2006 o 6 % (snížení o 10 systemizovaných míst v každém uvedeném roce v ČTÚ – celkem o 30 systemizovaných míst). S výše vyčíslenou redukcí, stanovenou bez jakéhokoli rozboru náplně činnosti, ČTÚ nesouhlasil a obrátil se na předsedu vlády ČR, ministra financí a ministra informatiky s žádostí o zachování současného počtu zaměstnanců. Jako hlavní důvod nesouhlasu s plánem redukce funkčních míst ČTÚ uváděl současnou situaci v počtu a řešení správních řízení a přípravě nového zákona o elektronických komunikacích, jehož účinnost se předpokládá v průběhu roku 2004 a který bude mít dopad do organizační struktury ČTÚ. Současně ČTÚ navrhoval řešení redukce funkčních míst přesunout na rok 2004 po provedení personálního auditu. Žádosti nebylo vyhověno. Vyčíslení finančního dopadu schválené redukce počtu funkčních míst v ČTÚ usnesením vlády č. 808 ze dne 6. srpna 2003 bylo promítnuto MF do rozpočtu ČTÚ na rok 2004 a střednědobého výhledu na rok 2005 a 2006. Z těchto důvodů musely být přijaty a zahájeny organizační změny v ČTÚ a personální úkony, kterými bylo k 1. 1. 2004 dosaženo stavu odpovídajícímu výše uvedenému usnesení vlády.

Rozhodnutím předsedy ČTÚ o organizační změně vydané na základě uvedeného usnesení vlády bylo zrušeno s účinností od 1. ledna 2004 10 systemizovaných míst. Důsledkem této organizační změny bylo, že 5 zaměstnanců se stalo nadbytečnými a podle § 46 odst. 1 písm. c) zákoníku práce jim náležela výplata odstupného ve výši dvojnásobku průměrného výdělku. Předpokládaná výše odstupného činila 171 tis. Kč. ČTÚ neměl ve schváleném resp. upraveném rozpočtu na rok 2003 v položce ostatní platby za provedenou práci takovou rezervu, ze které by mohla být výplata odstupného realizována, proto požádal MF o zvýšení upraveného rozpočtu na rok 2003 o 171 tis. Kč. Zároveň bylo třeba zvýšit prostředky na zákonné pojistné o 60 tis. Kč. Celkové zvýšení výdajů o 231 tis. Kč navrhoval pokrýt úsporou na ostatních běžných výdajích.

MF vyhovělo žádosti ČTÚ a dopisem č.j. 191/90465/2003 ze dne 3. listopadu 2003 navýšilo prostředky na ostatní platby za provedenou práci o 171 tis. Kč a zároveň zvýšilo prostředky na zákonné pojistné celkem o 60 tis. Kč. Toto zvýšení v celkové výši 231 tis. Kč bylo kryto převodem úspory na ostatních běžných výdajích. Tímto RO tedy nedošlo ke zvýšení celkových výdajů ČTÚ.

V rozpočtu na rok 2003 obdržel ČTÚ poprvé finanční prostředky ve výši 68 500 tis. Kč, které nebyly určeny na úhradu jeho potřeb, ale které hradí stát prostřednictvím ČTÚ provozovateli vysílacích rádiových zařízení podle § 60 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. Prostředky byly určeny na úhradu nezbytných nákladů, které vznikly společnosti ČESKÉ RADIOKOMUNIKACE, a. s., v souvislosti s realizací uvolnění 12. televizního kanálu ve prospěch zavedení digitálního vysílání rozhlasu

systému T-DAB, pro který je tento kmitočtový úsek mezinárodně harmonizován. V průběhu I. pololetí 2003 probíhaly zejména přípravné a projektové práce a vlastní realizace jednotlivých akcí začala až ve II. pololetí 2003. Z obdržných prostředků bylo vyčerpáno 24 674 tis. Kč, tj. 36,02 %, zbývající prostředky zůstaly nedočerpány a nebyly použity na úhradu jiných výdajů.

V roce 2003 provedl ČTÚ celkem 12 RO, z toho 2 se souhlasem MF (která měla dopad na změnu závazných ukazatelů) a 10 ve své pravomoci.

Hodnocení plnění rozpočtu

Přehled o plnění ukazatelů kapitoly 328 – Český telekomunikační úřad za rok 2003 je uveden v tabulce č. 12. K jednotlivým ukazatelům přehledu uvádíme:

4.1.1 Příjmy celkem

Skutečností dosažených příjmů k 31. 12. 2003 byl překročen schválený rozpočet na rok 2003 o 445 062 tis. Kč, plnění dosáhlo 167,43 %. Příjmy za rok 2003 neobsahují předpokládané splátky licencí UMTS od dvou mobilních operátorů. S jejich splátkami nebylo uvažováno ani v návrhu rozpočtu na rok 2003. V roce 2003 probíhala jednání s oběma mobilními operátory, která byla ukončena dodatkem ke smlouvě o úhradě zbylých splátek v roce 2004 a to ve dvou termínech ke 14. 4. 2004 a 14. 8. 2004.

Převážná část realizovaných příjmů (87,94 %) vyplývá ze správy kmitočtového spektra, další část příjmů (11,15 %) připadá na poplatky za přidělená čísla (kódy) a zbývající část (0,91 %) tvoří ostatní příjmy, převážně nahodilého rázu. Příznivý vývoj v plnění rozpočtových příjmů je důsledkem pokračujícího rozšiřování sítí GSM, rozšiřováním sítí mikrovlnných spojů a zvyšováním jejich přenosové kapacity a v rozšiřování přístupových sítí, včetně sítí pro širokopásmový přístup.

Nebyl naplněn rozpočet u dílčí položky – pronájem ostatních nemovitostí vzhledem k tomu, že dnem 1. 6. 2003 byl ukončen nájemní vztah ke služební bytové jednotce v objektu ČTÚ v KMS Vestec z důvodu plánovaného ukončení provozu tohoto objektu.

Podle rozpočtové skladby je

- 99,80 % všech příjmů zaúčtováno na položce 2111 – Příjmy z poskytování služeb,
- 0,20 % připadá na ostatní položky, které mají převážně charakter nahodilých příjmů.

Jedná se zejména o příjmy

- z úroků z bankovních účtů,
- z prodeje nepotřebného vyřazeného drobného dlouhodobého majetku,
- z přijatých pojistných náhrad,
- z přijatých nekapitálových příspěvků (náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody a dobropisy k výdajům z minulých let),
- z prodeje nepotřebného vyřazeného dlouhodobého majetku,
- z převodů bankovních účtů – zůstatek depozitního účtu po vyúčtování mezd za prosinec 2002,
- z převodu zůstatku rezervního fondu ve výši 1 881 tis. Kč ve smyslu pokynu MF.

Přehled příjmů za rok 2003 je uveden v tabulce č. 13.

4.1.2 Výdaje celkem

Celkové výdaje za rok 2003 včetně převodu úspory do rezervního fondu dosáhly k 31. 12. 2003 částky 344 529 tis. Kč, tj. čerpání upraveného rozpočtu na 88,91 %, když zůstalo nedočerpáno 44 853 tis. Kč. Toto zdánlivě nízké čerpání ovlivnilo především nedočerpání mimořádných výdajů v souvislosti s realizací uvolnění 12. televizního kanálu ve prospěch zavedení digitálního vysílání rozhlasu systému T-DAB. Z obdržených prostředků ve výši 68 600 tis. Kč bylo čerpáno 24 674 tis. Kč, když zůstalo nedočerpáno 43 926 tis. Kč. Protože se nepodařilo v roce 2003 celý tento proces dokončit, bude jeho realizace pokračovat i v roce 2004.

Do rezervního fondu byla převedena úspora v celkové výši 3 780 tis. Kč, po odečtení této úspory ze skutečně dosažených výdajů se čerpání sníží na 87,93 %.

Běžné výdaje

Běžné výdaje za rok 2003, včetně převodu úspory do rezervního fondu, dosáhly k 31. 12. 2003 částky 297 719 tis. Kč, tj. čerpání upraveného rozpočtu na 87,40 %, když zůstalo nedočerpáno 44 817 tis. Kč. Toto nižší čerpání je ovlivněno stejnými důvody, jaké uvádíme v předchozích částech komentáře.

Do rezervního fondu byla převedena úspora v celkové výši 3 295 tis. Kč, po odečtení této úspory ze skutečně dosažených běžných výdajů se čerpání sníží na 86,43 %.

Převážná část běžných výdajů ČTÚ (95,20 %) je čerpána na § 2461 – Činnost ústředních orgánů státní správy ve spojích, výdaje na mezinárodní spolupráci především pak placení členských příspěvků mezinárodním organizacím, účast na zahraničních seminářích a podobných akcích jsou zařazeny na § 2491 – Mezinárodní spolupráce ve spojích (2,80 %) a zbývající část běžných výdajů (2,00 %) je zařazena na § 2549 – Všeobecné hospodářské služby. Z tohoto § je hrazen nákup služeb spojených s řešením speciálních úloh nezbytných pro kvalitní výkon státní správy v telekomunikacích, tedy v odvětví, ve kterém došlo v posledních letech k velmi rychlému rozvoji a jehož význam celosvětově roste. Tyto vysoce speciální úlohy nemůže ČTÚ zajišťovat vlastními silami a proto jsou zadávány dodavatelským způsobem.

Z výdajů realizovaných na § 2461 připadá

- 60,50 % na výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci, na zákonné pojistné a převod FKSP,
- 39,50 % připadá na ostatní výdaje jako je nákup materiálu, služeb, ostatní nákupy především opravy, cestovné, nákup energií, převod úspory do rezervního fondu a ostatní výdaje.

Z výdajů realizovaných na § 2491 připadá

- 81,40 % na ostatní nákupy především cestovné,
- 14,10 % na příspěvky mezinárodním organizacím,
- 4,50 % na ostatní nákupy.

Podrobný přehled běžných výdajů je uveden v tabulce č. 15.

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje za rok 2003 včetně převodu úspory do rezervního fondu dosáhly k 31. 12. 2003 částky 46 810 tis. Kč, tj. čerpání schváleného rozpočtu na 99,92 %, nedočerpáno zůstalo pouhých 36 tis. Kč.

Do rezervního fondu byla převedena úspora ve výši 485 tis. Kč, po odečtení této úspory ze skutečně dosažených kapitálových výdajů se čerpání sníží na 98,89 %.

Podrobný přehled kapitálových výdajů je uveden v tabulce č. 16.

Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci

Tato výdajová položka vykazuje čerpání upraveného rozpočtu na 100,53 %, neboť bylo ČTÚ povoleno její překročení o 663 tis. Kč. Na prosincové vyúčtování mezd byly převedeny na depozitní účet prostředky do výše upraveného rozpočtu včetně tohoto povoleného překročení, nedočerpáno zůstalo 1 350,- Kč.

Prostředky na platy zaměstnanců byly za rok 2003 čerpány rovněž včetně povoleného překročení o 663 tis. Kč na 100,54 %, když zůstalo na depozitním účtu nedočerpáno 6,- Kč.

Ostatní platby za provedenou práci včetně prostředků na výplatu odstupného vykazují 100 % čerpání, na depozitním účtu zůstalo nevyčerpano 1 344,- Kč.

Zůstatek prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci po vyúčtování mezd za prosinec 2003 v celkové výši 1 350,- Kč byl dne 15. 1. 2004 podle pokynu MF převeden na příjmový účet ČTÚ.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem

V souvislosti se zvýšením prostředků na platy o 2 629 tis. Kč a s povolením jejich překročení o dalších 663 tis. Kč nedošlo k úpravě schváleného rozpočtu na rok 2003 u tohoto závazného ukazatele. MF povolilo jeho překročení v závislosti na povoleném překročení prostředků na platy a to celkem o 1 153 tis. Kč. Schválený rozpočet byl upraven ve 4. čtvrtletí 2003 v souvislosti se zvýšením prostředků na výplatu odstupného, a to celkem o 60 tis. Kč. Z těchto důvodů je upravený rozpočet na rok 2003 čerpán na 102,69 %. Na depozitním účtu zůstalo po vyúčtování mezd za prosinec 2003 nedočerpáno 150 410,- Kč, které byly rovněž 15. 1. 2004 podle pokynu MF převedeny do příjmů ČTÚ.

Převod FKSP

Schválený rozpočet na rok 2003 u tohoto ukazatele nebyl rovněž upraven v závislosti na zvýšení prostředků na platy zaměstnanců, bylo povoleno jeho překročení o 65 tis. Kč. Proto je limit čerpán na 102,68 %. Převod do FKSP byl proveden ve výši 2 % z objemu zúčtovaných mezd, tj. ve výši 2 491 tis. Kč. Do fondu byly prostředky převáděny ve čtyřech zálohových

splátkách. Stav bankovního účtu FKSP k 31. 12. 2003 vykazuje zůstatek ve výši 552 966,75 Kč a převádí se do dalšího období.

Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Ve schváleném rozpočtu na rok 2003 měl ČTÚ v registru ISPROFIN při MF evidován a registrován jeden program s evidenčním číslem 228 010 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny ČTÚ“ o celkovém objemu 54 816 tis. Kč rozpočtových prostředků, z toho 46 846 tis. Kč připadá na kapitálové výdaje a 7 970 tis. Kč na běžné výdaje. Za rok 2003 byly tyto výdaje včetně převodu úspory do rezervního fondu čerpány na 99,49 %, z toho kapitálové výdaje na 99,92 % a běžné výdaje na 87,40 %. Po odečtení převedené úspory v oblasti kapitálových výdajů ve výši 485 tis. Kč se čerpání celkem sníží na 98,60 %.

Podle rozpočtové skladby byly kapitálové výdaje použity ve výši 26 944 tis. Kč na nákup programového vybavení.

V roce 2003 bylo pokračováno v rozvoji „Jednotného modulárního systému správy kmitočtového spektra“, kdy bylo nutné zakoupit modul pro převod technických dat, zajistit nové funkce do modulu účetnictví a dokoupit další modul pro rozhlasové a televizní vysílání, který umožňuje práci s kmitočty v souladu s rozvojem digitální televize. V souvislosti s potřebou pracovišť státní inspekce radiokomunikací (SIR) pracovat s aktuálními daty povolených sítí při prováděných kontrolách, byla vytvořena aplikace pro přímý vstup do centrální databáze uvedeného systému správy kmitočtového spektra a zároveň databázová aplikace SIR, umožňující zefektivnění a zjednodušení činnosti těchto oddělení.

V roce 2003 byl schválen projekt Phare na zavádění nového „Automatizovaného systému monitorování kmitočtového spektra“, jehož základem pro monitorování je SW Argus, který je již používán několik let na pracovištích kontrolních měřicích středisek ČTÚ. Jelikož byl tento SW pořizován postupně, bylo jej nutné sjednotit na verzi 5.0, která bude pracovat s novými licencemi SW Argus v tomto systému.

K dalšímu zefektivnění a zjednodušení práce s kmitočty byla provedena analýza a postupná implementace nového specifického modulárního systému pro vydávání telekomunikačních licencí, čísel a kódů, osvědčení atd., kdy byly sjednoceny drobné databáze (ACCESS) pro 2 – 5 zaměstnanců, kteří po dokončení tohoto SW budou mít optimální přístup ke sjednoceným datům s provázaností na správní řízení a poplatky.

Za účelem pokračování v projektu bezpečnosti IS ČTÚ, jehož realizace byla zahájena v roce 2002 a na základě zpracované bezpečnostní politiky byly dokoupeny licence klientů ZenWorks a licence antivirové ochrany Symantec Antivirus pro zbývající oblastní pracoviště.

V souvislosti se zaváděním jednotného personálního informačního systému veřejné správy (PERGAM) byly dokoupeny další uživatelské licence a zakoupen SW pro správu a oběh dokumentů – spisová služba (GINIS).

Dále byly zakoupeny drobné komerční SW, které jsou potřebné k zajištění odborné činnosti zaměstnanců ČTÚ, či klientské licence Oracle pro přístup dalších zaměstnanců ke sdíleným dokumentům

– 819 tis. Kč na nákup ostatního nehmotného majetku – systémová studie ASMKS.

- 2 023 tis. Kč na stavební úpravy v objektech ČTÚ v Tehově a Karlovicích a proveden výběr lokalit pro stanoviště ASMKs.
- 10 614 tis. Kč použito na nákup kancelářské techniky (zakoupeno 5 kopírek, z toho 1 velkokapacitní a vizuální prezentér) a měřicí techniky (8 ks měrných přijímačů Prolink, monitorovací přijímač s příslušenstvím, sestava výsuvného stožáru pro měřicí vůz, sada antén, příslušenství k zaměřovači a 11 ks spektrálních analyzátorů).
- 3 344 tis. Kč na nákup dopravních prostředků (byla zakoupena 4 vozidla Škoda Fabia Combi Classic pro oblastní pracoviště ČTÚ a 1 vozidlo Škoda Fabia Classic – náhrada za vyřazená vozidla určená pro technologickou přepravu, 1 technologické vozidlo Peugeot Boxer včetně vybavení měřicími přístroji pro kontrolní a měřicí středisko v Brně).
- 2 581 tis. Kč na nákup výpočetní techniky (byla zakoupena velkokapacitní tiskárna HP LaserJet 4300 DTN, 2 notebooky Toshiba Satellite, 3 sdílené tiskárny, server pro jedno oblastní pracoviště a server Pro Liant ML 50R02 pro aplikaci spisové služby na ČTÚ, speciální PC pro zpracování dokumentů v odboru krizového řízení).

Běžné výdaje byly použity ve výši

- 2 614 tis. Kč na nákup ostatního spotřebního materiálu pro prostředky informačních a komunikačních technologií (ICT),
- 3 936 tis. Kč na nákup telekomunikačních služeb,
- 527 tis. Kč na nákup ostatních služeb – elektronickou ostrahu některých pracovišť ČTÚ a úpravy softwaru,
- 647 tis. Kč na opravy prostředků ICT.

Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím

Tato výdajová položka byla za rok 2003 čerpána včetně převodu úspory do rezervního fondu ve výši 83,57 %. Po odečtení úspory ve výši 75 tis. Kč, která byla převedena do rezervního fondu, se čerpání sníží na 78,57 %. Byly uhrazeny členské příspěvky mezinárodním nevládním organizacím CEPT – Evropská konference poštovních a telekomunikačních správ, ETO – Evropský telekomunikační úřad a ETSI – Evropský úřad pro telekomunikační normy.

Výdaje na financování společných programů EU v ČR

ČTÚ se v roce 2003 spolupodílel na financování projektu Phare 2002 evidovaného pod č. CZ 0204-01 Zavedení a management globálního automatizovaného systému pro monitorování kmitočtového spektra (GASFSM) ve výši 15 000 tis. Kč kapitálových výdajů. Za sledované období byly tyto prostředky vyčerpány na 99,79 %.

Původní určení prostředků bylo na úhradu stavební připravenosti. Vlivem průběhu výběrového řízení a zpoždění projektu Phare a vzhledem k tomu, že žádná z nabídek nesplnila předepsané požadavky týkající se nezbytného softwarového vybavení, měnily se specifikace v počtu požadovaných komponentů v ostatních částech projektu. Bylo rozhodnuto, že softwarové vybavení bude pořízeno z finanční spoluúčasti ČTÚ. Z těchto důvodů došlo k přesunu prostředků původně rozpočtovaných na realizaci stavební připravenosti – položka 6121 – Budovy, haly a stavby na položku 6111 – Programové vybavení ve výši 12 130 tis. Kč (skutečně vyčerpáno 12 126 tis. Kč). Zároveň bylo z prostředků spoluúčasti hrazeno vypracování

systémové studie ASMKs ve výši 819 tis. Kč, které je v souladu se standardem ISVS 005/02.01 a byly uskutečnily stavební úpravy na objektech TÚ v Tehov a Karlovicích v etn. výb. ru. lokalit pro stanoviště ASMKs v celkové výši 2 023 tis. Kč.

4.1.3 Správní poplatky a pokuty ve správním řízení

Na správních poplatcích za rok 2003 vybral TÚ celkem 29 267 tis. Kč a na pokutách 9 579 tis. Kč.

4.1.4 Rezervní fond

Do rezervního fondu byla za rok 2003 provedena úspora výdajů v celkové výši 3 780 tis. Kč, které může TÚ použít v dalších letech na rozpočtově nezajištěné výdaje.

4.2 Oblast lidských zdrojů

V průběhu roku 2003 nastoupilo do TÚ 54 zaměstnanců, 6 zaměstnanky odešlo na mateřskou dovolenou, pracovní poměr ukončilo 53 zaměstnanců, z toho 14 zaměstnanců rozvázalo pracovní poměr z důvodu odchodu do starobního důchodu, 5 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr podle § 46 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.

K 31. 12. 2003 byl evidovaný stav zaměstnanců 478, průměrný počet zaměstnanců byl 477.

| UKAZATEL / OBDOBÍ | 2001 | 2002 | 2003 |
|---|------|------|------|
| Systemizovaný počet zaměstnanců | 481 | 486 | 486 |
| Průměrný počet zaměstnanců | 465 | 474 | 477 |
| Počet nově přijatých zaměstnanců | 100 | 56 | 54 |
| Počet ukončených pracovních poměrů | 78 | 55 | 53 |
| Počet zaměstnanců v poproduktivním věku k 31. 12. | 50 | 52 | 60 |
| - z toho ženy: | 30 | 31 | 32 |

Za účelem vzájemné informovanosti a spolupráce se zástupci ostatních správních úřadů při implementaci služebního zákona se zúčastnili i v roce 2003 vybraní zaměstnanci TÚ jednání v pracovních skupinách vytvořených při Úřadu vlády ČR a podíleli se na přípravě materiálů v oblasti organizace, personalistiky a vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

Usnesením vlády ČR ze dne 7. července 2003 č. 662 bylo uloženo správcům kapitol státního rozpočtu, včetně ČTÚ, snížit počet systemizovaných míst v letech 2004 – 2006 o 6 % (snížení o 10 systemizovaných míst v každém uvedeném roce v ČTÚ – celkem o 30 systemizovaných míst). S výše vyčíslenou redukcí ČTÚ nesouhlasil a obrátil se na předsedu vlády ČR, ministra financí a ministra informatiky s žádostí o zachování současného počtu zaměstnanců na ministra financí, a ministra informatiky. Jako hlavní důvod nesouhlasu s plánem redukce funkčních míst ČTÚ uváděl současnou situaci řešení správních řízení a přípravu nového zákona o elektronických komunikacích, jehož účinnost se předpokládá v průběhu roku 2004. Současně ČTÚ navrhoval řešení redukce funkčních míst přesunout na rok 2004. Žádosti nebylo vyhověno. Vyčíslení finančního dopadu schválené redukce počtu funkčních míst v ČTÚ usnesením vlády č. 808 ze dne 6. srpna 2003 bylo promítnuto Ministerstvem financí ČR do rozpočtu ČTÚ na rok 2004 a střednědobého výhledu na rok 2005 a 2006. Z těchto důvodů musely být přijaty a zahájeny organizační změny v ČTÚ a personální úkony, kterými bylo k 1. 1. 2004 dosaženo stavu odpovídajícímu výše uvedeného usnesení vlády k redukcí funkčních míst v ústředních orgánech státní správy a jimi řízených či financovaných organizacích.

Rozhodnutím předsedy ČTÚ o organizační změně vydané na základě usnesení vlády č. 808 ze dne 6. srpna 2003 k redukcí počtu systemizovaných míst v ústředních orgánech státní správy a jimi řízených či financovaných organizacích bylo zrušeno s účinností od 1. ledna 2004 10 systemizovaných míst. Důsledkem této organizační změny byla nadbytečnost 5 zaměstnanců podle § 46 odst. 1 písm. c) zákoníku práce, kterým náležela výplata odstupného ve výši dvojnásobku průměrného výdělku. Požadavek ČTÚ na zvýšení limitu prostředků na ostatní platby za provedenou práci o 171 tis. Kč z výše uvedených důvodů byl schválen MF ČR, č.j. 191/90465/2003 ze dne 3. listopadu 2003.

Na základě usnesení vlády ze dne 23. června 2003 č. 624, o Rozpočtovém výhledu 2003 – 2006: Koncepce reformy veřejných rozpočtů, bylo uloženo všem vedoucím ústředních orgánů státní správy, včetně ČTÚ, provést podle schválených pravidel personální a organizační audit s cíli racionalizovat organizační strukturu a optimalizovat počet funkčních míst. Přípravné práce na zadaném úkolu byly zahájeny 1. prosince 2003. ČTÚ upozornil na skutečnosti, že audit bude zpracováván v době, kdy je projednáván nový zákon o elektronických komunikacích, který by měl nahradit stávající zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jehož účinnost se předpokládá v průběhu roku 2004. Z výše uvedeného důvodu ČTÚ požádal Generální ředitelství státní služby o posunutí vládou stanoveného termínu personálního a organizačního auditu. Žádosti nebylo vyhověno.

V souvislosti se zákonnou úpravou platových tarifů zaměstnanců, ke které došlo s účinností od 1. ledna 2003 a dále pak se zajištěním pracovní pohotovosti zaměstnanců ČTÚ vyplývající z výkonu odborných činností v Ústředním krizovém štábu na základě usnesení vlády ČR č. 164 ze dne 12. února 2003, byla vyčíslena potřeba zvýšení prostředků na platy zaměstnanců o 3 292 tis. Kč. ČTÚ požádal MF ČR o navýšení limitu prostředků na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci v měsíci dubnu 2003 ve výše uvedené částce. Požadavek na provedení rozpočtového opatření byl schválen MF ČR, č.j. 191/53021 ze dne 23. června 2003 v celkové výši o 2 629 tis. Kč, limit prostředků na platy zaměstnanců ČTÚ se zvýšil na celkovou částku 123 903 tis. Kč. Současně MF ČR povolilo nad rámec takto upraveného rozpočtu překročit limit prostředků na platy zaměstnanců o dalších 663 tis. Kč. Tato částka byla čerpána z prostředků rezervního fondu ČTÚ.

Ve II. pololetí 2003 byly zahájeny přípravné práce na zařazení zaměstnanců ČTÚ podle nového katalogu prací a kvalifikačních předpokladů (uplatnění 16 třídního systému platových tarifů v rozpočtové sféře, jehož účinnost byla stanovena NV č. 469/2002 Sb., a NV č. 331/2003 Sb. od 1. 1. 2004). Při realizaci této systémové změny byly jen částečně upraveny některé relace, ke kterým v průběhu uplatňování zákona o platu došlo a jejich náprava ve stávajícím systému, vzhledem ke stanoveným rozpočtovým prostředkům na platy pro ČTÚ a postavení ČTÚ, byla obtížná.

Při porovnání limitu prostředků na platy roku 2003 (skutečnost 124 566 tis. Kč) se skutečností roku 2002 (111 256 tis. Kč) dochází k nárůstu o 13 310 tis. Kč. Převážná část tohoto nárůstu byla čerpána na zvýšení platů zaměstnanců v souladu se zákonnou úpravou od 1. ledna 2003, dále na zvýšení platových stupňů ze zákona, zvýšení osobních příplatků a k ocenění pracovních zásluh při životních výročích a mimořádných náročných úkolů, které byly splněny v tomto roce. Průměrný plat zaměstnanců ČTÚ v roce 2003 (21 762 Kč) se zvýšil v porovnání s rokem 2002 (19 560 Kč) o 2 202 Kč. Rozdíl v platové úrovni v porovnání s firmami, které podnikají v oboru telekomunikací, ale i s jinými regulačními orgány, se však stále prohlubuje.

4.2.1 Ostatní platby za provedenou práci

Rozpočet ostatních plateb za provedenou práci za rok 2003 činil 853 tis. Kč. Rozpočtovým opatřením MF ČR č.j. 191/90465/2003 ze dne 3. listopadu 2003 byl tento limit navýšen o 171 tis. Kč, tj. na 1 024 tis. Kč.

Z limitu byly hrazeny pouze činnosti, které nemohly být zajištěny z vlastních zdrojů. Jde především o práce související s činností zvláštní komise předsedy ČTÚ, zkušebních komisařů pro zkoušky radiooperátorů a odborných lektorů přednášejících v kurzech a seminářích pořádaných pro zaměstnance ČTÚ. Odstupné bylo vyplaceno 5 zaměstnancům ČTÚ ve výši 171 tis. Kč.

4.2.2 Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců ČTÚ bylo v roce 2003 realizováno v souladu se zákoníkem práce, Pravidly, kterými se stanoví způsob přípravy zaměstnanců ve správních úřadech a v Úřadu vlády ČR, schválenými usnesením vlády ČR č. 1028/2001, a Závazným pokynem č. 36/2002/ČTÚ, který upravuje prohlubování a zvyšování kvalifikace zaměstnanců ČTÚ. Konkrétní vzdělávací akce byly uskutečňovány podle Plánu vzdělávání zaměstnanců ČTÚ na rok 2003.

Většina vzdělávacích akcí byla organizována pouze pro zaměstnance ČTÚ, což umožňovalo zaměřit jejich náplň přesně na potřeby ČTÚ, zařadit do nich větší počet zaměstnanců a současně efektivně využít finanční prostředky z rozpočtu na vzdělávání i cestovní výdaje. V dalších případech ČTÚ využíval nabídky kurzů a seminářů, které pořádají vytypované vzdělávací agentury a Institut státní správy.

Vzdělávací akce byly zaměřeny zvláště na:

- telekomunikační techniku,
- právo,
- evropské záležitosti,
- anglický jazyk,

- výpočetní techniku,
- manažerské dovednosti.

Zaměstnanci nově přijatí do pracovního poměru absolvovali program vstupního vzdělávání. Seznámili se v něm se základními právními předpisy, interními předpisy, specifickou problematikou ČTÚ, veřejnou správou ČR, veřejnými financemi, veřejnými informačními zdroji, etikou apod.

Vybraní zaměstnanci absolvovali kurz zaměřený na telekomunikační techniku, který připravila Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze a Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně.

Konalo se celkem 6 běhů školení pro získání odborné způsobilosti v elektrotechnice podle vyhlášky č. 50/1978 Sb.

Do odborných školení zaměstnanců oddělení státní inspekce telekomunikací a státní inspekce radiokomunikací v odborech pro oblasti a do školení v rámci jednotlivých odborů ČTÚ byly zařazeny přednášky z oboru telekomunikací a práva.

Vzdělávání v záležitostech Evropské unie absolvovali zaměstnanci zejména v Institutu státní správy a na Diplomatické akademii MZV ČR.

Po celý školní rok probíhaly na pracovišti ČTÚ v Praze kurzy anglického jazyka. Mimo to někteří zaměstnanci, především z odborů pro oblasti, absolvovali kurzy cizích jazyků v jazykových školách.

V oblasti výpočetní techniky byly realizovány např. 2 běhy semináře MS Outlook a školení k programu SIR.

Pro vedoucí zaměstnance byly ve spolupráci s Institutem státní správy zorganizovány 2 běhy vzdělávacího modulu Organizace práce manažera.

Kromě výše uvedených aktivit byly pro vybrané zaměstnance zajištěny různorodé vzdělávací akce v souladu s jejich potřebami.

K 31. 12. 2003 činily náklady na účtu Služby školení a vzdělávání 1 697 tis. Kč.

Přehled vybraných vzdělávacích akcí, které absolvovali zaměstnanci ČTÚ v roce 2003:

- Seminář ke vstupnímu vzdělávání - 13 účastníků (1 den)
- Univerzální vzdělávací blok ke vstupnímu vzdělávání - 24 účastníků (7 dní)
- Kurz Teleinformatika - 40 účastníků (7 dní)
- Kurz Nová technika v telekomunikacích VI. - 39 účastníků (7 dní)
- Školení a zkoušky pro získání odborné způsobilosti v elektrotechnice podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. - 122 zaměstnanců (1 den)
- Odborné školení zaměstnanců oddělení státní inspekce telekomunikací - 135 účastníků (3 dny)
- Odborné školení zaměstnanců oddělení státní inspekce radiokomunikací - 57 účastníků (3 dny)

- Odborné školení zaměstnanců kontrolních měřicích středisek - 21 účastníků (3 dny)
- Odborné školení zaměstnanců odboru regulace telekomunikačních sítí a služeb - 17 účastníků (2 dny)
- Seminář Vše o přístupových telekomunikačních sítích - 33 účastníků (2 dny)
- Konference Radiokomunikace 2003 - 16 účastníků (2 dny)
- Seminář k problematice správního řádu - 27 účastníků (1 den)
- Seminář Zákon o správním řízení a jeho aplikace v praxi - 20 účastníků (1 den)
- Seminář Občanský soudní řád - 14 účastníků (1 den)
- Vzdělávací modul o Evropské unii pro vedoucí pracovníky - 11 účastníků (4 dny)
- Základní vzdělávací modul o Evropské unii - 21 účastníků (2 dny)
- Modul Minimum o Evropské unii - 10 účastníků (1 den)
- Jazykové kurzy - 98 účastníků (2 - 4 hodiny týdně)
- Seminář MS Outlook - 59 účastníků (1 den)
- Školení k programu SIR - 21 účastníků (2 dny)
- Vzdělávací modul Organizace práce manažera - 36 účastníků (2 dny)
- Seminář Zařazování zaměstnanců do platových tříd od 1. 1. 2004 - 5 účastníků (1 den)
- Seminář Inventarizace majetku a závazků v rámci roční účetní závěrky k 31. 12. 2003 - 3 účastníci (1 den)

Prohlubování kvalifikace – celkové počty zaměstnanců

| Zaměření | 1999 | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Odborné kurzy, semináře, konference | 626 | 706 | 715 | 454 | 1 068 |
| Odborná školení zaměstnanců SIT a SIR | 213 | 241 | 206 | 184 | 192 |
| Kurzy výpočetní techniky | 113 | 81 | 134 | 114 | 222 |
| Vzdělávání v záležitostech EU | 2 | 38 | 37 | 364 | 45 |
| Jazykové kurzy | 62 | 75 | 55 | 107 | 98 |
| Náklady na vzdělávání v tis. Kč | 1 218 | 1 205 | 1 341 | 1 269 | 1 697 |

Zvyšování kvalifikace – celkové počty zaměstnanců

| Školy | 1999 | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 |
|---------------|------|------|------|------|------|
| Vysoké školy | 2 | 2 | 5 | 4 | 4 |
| Střední školy | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 |

4.3 Informatika

V průběhu roku 2003 byl v oblasti informačních a komunikačních technologií rozvíjen IS ČTÚ v souladu s dlouhodobým plánem a potřebami ČTÚ, které byly operativně řešeny odborem informatiky. Hlavní smysl rozvoje IS ČTÚ lze spatřovat v dalším rozšiřování otevřených informačních systémů, tj. systémů, které jsou schopny vzájemně spolupracovat, a to i

v mezinárodním měřítku. Důsledkem této otevřenosti je možnost výměny dokumentů a oboustranná dostupnost údajů. Dalším, důležitým cílem je zprostředkování informací pracovníkům ČTÚ, které jsou potřebné k efektivnímu a přesnému plnění pracovních úkolů. V neposlední řadě je to i rozvoj internetových stránek ČTÚ a zajištění přístupu veřejnosti k informacím, neboť stále narůstající počet těch, kdo k tomuto mediu mají přístup, otevírá široký prostor pro přímé informování veřejnosti.

Nejdůležitějšími úkoly byly v uvedeném období:

- a) Pokračování v procesu řešení úkolů stanovených harmonogramem „Bezpečnostního projektu IS ČTÚ“, tzn. dokončení instalace přímé ochrany všech poštovních serverů v síti ČTÚ a nastavení kontrolní politiky těchto serverů snižující na minimum hrozbu jejich napadení viry a výrazně omezující tok dat z balastních multimediálních příloh uživatelů. Na pracovišti Sokolovská byl v LAN dokončen import všech stanic, jejichž technický stav to umožnil, do prostředí ZENworks for Desktops 4 jako základ pro stanovení dalších strategií využití tohoto systému pro správu pracovních stanic. Došlo k sjednocení uživatelských účtů pomocí Novell Account Managementu a k dořešení problémů, vyplývajících z českého počítačového prostředí a současně byla zahájena instalace obou těchto systémů na zkušební oblasti Hradec Králové.
- b) Pokračování v implementaci a zkušebním provozu nového personálního informačního systému (PERGAM). V současné době lze však konstatovat, že odborná firma, která byla vybrána jako vítěz výběrového řízení, které vyhlásil v roce 2001 UVIS, nebyla na zavedení Jednotného personálního systému pro státní správu připravena, a proto nebylo možné zahájit v tomto roce po 14 měsících intenzivní spolupráce pracovníků ČTÚ rutinní provoz. Řešení nedostatků a nespolehlivosti systému tudíž přetrvává i do dalšího roku.
- c) Zahájení projektu zavádění spisové služby – správa a oběh dokumentů. V roce 2003 byla provedena analýza současného stavu, vypracována projektová dokumentace s předpokladem zavedení rutinního provozu od 1. 1. 2004.
- d) Zahájení projektu na novou SW aplikaci pro centrální databázi podnikatelských subjektů. Účelem této aplikace bylo vytvoření nového databázového systému se sdílenými daty pro pracovníky ČTÚ, zjednodušení a zefektivnění práce odboru regulace telekomunikačních sítí a služeb. V roce 2003 byla provedena analýza, zpracována projektová dokumentace, ukončení zkušebního provozu by mělo být v 1. pololetí 2004.
- e) Zpracování anglické verze webových stránek ČTÚ.
- f) Vytvoření nové struktury interních stránek ČTÚ – intranet.
- g) Rozvoj sítě WAN ČTÚ – zavedení přímého přístupu dislokovaných pracovníků při prováděných kontrolách k aktuálním datům v centrální databázi správy kmitočtového spektra.
- h) Zahájení prací na projektu „Automatizovaného systému monitorování kmitočtového spektra“ s odborem státní inspekce radiokomunikací.
- i) Vytvoření nové databázové SW aplikace pro zjednodušení řešení správních řízení v oblasti státní inspekce radiokomunikací.

Čerpání investičních a neinvestičních finančních prostředků ČTÚ je v oblasti informatiky plánované a směřuje k vytvoření optimálních podmínek pro pracovníky ČTÚ při výkonu jejich odborné činnosti a současně k pokračování prováděného procesu inovace zastaralé a nevyhovující výpočetní techniky. S tím nedílně souvisí i zahájení postupného přechodu na nový kancelářský systém Win 2000, MS Office 2000/2003.

4.4 ČINNOST INTERNÍHO AUDITU

V roce 2003 realizovalo samostatné oddělení interního auditu (dále jen SOIA), dle plánu schváleného předsedou Úřadu celkem 5 nových auditů a 2 následné audity. Při jejich realizaci se auditoři zaměřili na kontrolu dodržování právních norem (zákonů, prováděcích vyhlášek, nařízení vlády apod.) a zároveň na dodržování vnitřních předpisů Úřadu.

Jednalo se o následující audity:

- a) dodržování zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek,
- b) provoz motorových vozidel v ČTÚ,
- c) vymáhání pohledávek,
- d) vyřizování stížností, oznámení a podnětů v ČTÚ,
- e) hospodaření s majetkem Úřadu – DDHM.

Závěrečné zprávy jednotlivých auditů byly spolu s doporučeními vzniklými na základě auditních šetření předkládány vedení Úřadu. Většina doporučení pak byla formou úkolů zadána k řešení a realizaci následných opatření. V některých případech, kdy se např. jednalo o aplikaci zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, auditoři následně spolupracovali formou konzultací.

Následné audity se zabývaly kontrolou plnění úkolů, vzniklých na základě doporučení z auditů realizovaných v roce 2002.

V rámci posílení účinnosti vnitřního kontrolního systému (Část čtvrtá, Hlava I. zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole) zpracovali auditoři „Metodickou pomůcku pro hodnocení rizik“ a „Dotazníky pro tvorbu mapy rizik“. Výsledkem bylo vyhotovení mapy obecných rizik činností v ČTÚ a zmapování pohledu jednotlivých vedoucích pracovníků na možná rizika, vyplývající z činnosti jimi vedených odborů.

V průběhu roku se zaměstnanci SOIA zúčastnili několika školení pořádaných Českým institutem interních auditorů.

